

ÜSAVAT

Xəbər
Azərbaycan
internetin
bahalı olduğu
ölkələr
surasında
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 13 mart 2024-cü il Çərşənbə № 47 (8420) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Baş nazirin iki müavini təqəüdə gedir

Yaqub Eyyubov və Əli Əhmədovun yaş senzi ilə əlaqədar vəzifələrindən ayrılaceyi gözlənilir

yazısı səh.5-də

Korrupsiya həbsləri "Formula 1"ə çatdı

yazısı səh.3-də

Qazaxıstan prezidenti Şuşada oldu

yazısı səh.4-də

Gürcüstanla quru sərhədlərimiz açılır?

yazısı səh.3-də

Rusiya İrəvani, ermənilər isə Ermənistani itirəcək

yazısı səh.6-da

Vaşinqtonda Qafqaz razılaşması: Türkiyə üçün tələb, yoxsa...

yazısı səh.7-də

Ölkəmiz Hind okeanındaki hərbi təlimlərdə

yazısı səh.9-da

Paşinyandan 7 kəndlə bağlı yeni həyəsizliq

yazısı səh.6-da

Qurban Qurbanov "Qarabağ"dan gedir?

yazısı səh.2-də

Azərbaycanın adı 100 səhifəlik media hesabatında

yazısı səh.12-də

Ramazan ayının 3-cü günü

Iftar 19.00 İmsak 05.28-dək (Bakı)

3-cü günün duası: "İlahi, bu gün mənə yaxşı düşünmək və aşıq fikir etə et! Məni ağılsız və sefəh işlərdən uzaq et! Bu gün Öz səxavətinə nazil etdiyin hər bir xeyirdən mənə pay aym! Ey səxavətilərin ən Səxavətisi!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".

ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

BRİTANIYADAN SENASİON ERMƏNİSTAN BƏYANATI

İngilis müdafiə nazirinin müavini İrəvanı Kremlin "cavab tədbirlərindən" qorumağa hazır olduğunu bəyan edib; Mi-6 rəhbərinin Paşinyanla intensiv görüşləri fonunda bu açıqlama Moskvada hiddətlə qarşılanıb - regionu nə gözləyir?

yazısı səh.8-də

**Talibovların çökən biznesi
yüzlərlə adamı işsiz qoydu**

Naxçıvanlı siyasetçidən təklif: "Talibovlara aid müəssisələr dövlətin əmlakı olaraq sənədləşdirilməlidir"

yazısı səh.5-də

Anar: "Dostlarımın bir hissəsini ölüm, bir hissəsini də həyat aldı"

yazısı səh.11-də

Bakıdakı İran səfirinin xəritə mesajı kimlərədir?

yazısı səh.9-da

"Azəriqaz"ın rəhbərinin işdən çıxarılmasının iki səbəbi

yazısı səh.10-da

Qurban Qurbanov “Qarabağ”dan gedir?

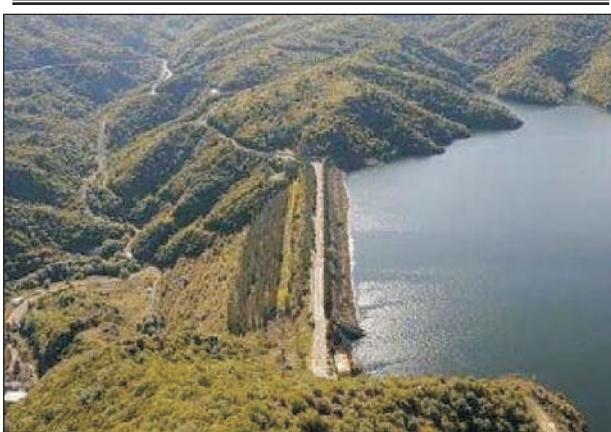
Sosial şəbəkələrdə və bir sırada KİV-de “Latsio” klubunun Qarabağın hazırkı baş məşqçisi Qurban Qurbanovla maraqlandığı barədə məlumatlar yayılıb. Məlumatın görə, italyanlılar üç ildir klubu çalışdırıb baş məşqçi Maurisio Sarri ilə yolları ayıraraq “Qarabağ”ın əsas çalışdırıcı Qurban Qurbanovla anlaşmaq isteyir.

Bele ki, İtalya klubu Azərbaycan komandasına məşhur mütəxəssis üçün 5 milyon avro teklif edə bilər. “Qartallar”ın bu transfer üçün “köhlən atlar”la danışıqlar apardığı bildirilir.

Bəs bu məlumat həqiqəti eks etdirirmi?

Məsələ ilə bağlı “Qarabağ” futbol klubunun mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Hacıyev Referans.az-a açıqlamasında yayılan məlumatları təkzib edib: “Xeyr, yayılan məlumatlar həqiqəti eks etdirmir. Bu məsələni bizi özümüz də internetdən və sosial şəbəkələrdən oxumuşuq. Hazırda her hansısa bir ciddi və əhəmiyyətli transferdən səhəbet getmir.”

Qeyd edək ki, Azərbaycanın şöhrəti məşqçisi Qurban Qurbanovun “Qarabağ”la müqaviləsi gelən ilin yayında bitəcək. İtalya çempionatının lideri “Inter”dən (28 oyun, 75 xal) 35 xal geri qalan “Latsio” hazırda 20 komanda sırasında 27 matçdan 40 xalla 9-cu pillədə qərarlaşıb.

Azərbaycan Sərsəngin təmirinə başlayır

Azərbaycanın yeraltı su ehtiyatlarının toxminən 25-30 fənzi Qarabağ ərazisindədir.

Bunu Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin sədərinin müşaviri Əsəd Şirinov Bakı Su Həftəsi (“Baku Water Week”) çərçivəsində jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

“İşgal dövründə hidrotexniki qurğularımız vandallığına məruz qalıb. İndi onları bir-bir təmir edirik. Ağdamdakı Xaçınçay, Tərtərdəki Suqovuşan və Füzulidəki Kondelençay su anbarlarının təmir-bərpası işləri tamamlanıb. Növbəti dövrdə Ağdərədəki Sərsəng su anbarının təmir-bərpası işlərinə başlanacaq. Bundan əlavə, 4 fərqli layihələrimiz var”, - Ə.Şirinov qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Qarabağdakı bol sulu çayların sularını istifadə edərək yeni su anbarları inşa ediləcək:

“Beləliklə Qarabağ suyunun həm onun ərazisində, həm de Aran zonasında istifadəsinə nail olacaq”.

Süpürgəciyə əxlaqsız təkliflər edənlərə sutkalıq həbs

Sabirabad rayonunda ictimai yerdə qadına qarşı xuliquşluq hərəkətlərinə yol vermiş 2 gənc həbs edilib.

“Qafqazinfo” xəber verir ki, hadisə matın 9-na keçən gecə Sabirabad şəhəri Heydər Əliyev prospektində baş verib.

Polisə 1992-ci il təvəllüdü E.S. və tanışı, Quba sakini 1998-ci il təvəllüdü T.M.-in küçədə süpürgəci qadına əxlaqsız tekliflər etməsi ilə bağlı məlumat daxil olub. Polis əməkdaşları həmin şəxsləri saxlayaraq şəbəye aparıblar. Məlum olub ki, gənclər gecə saatlarında sərəxs halda küçənə süpürən qadına nalayıq tekliflər ediblər və onun özləri ilə birgə getməsini isteyiblər.

Onlar barəsində İnzibati Xətalar Məcəlləsinə uyğun olaraq protokol tətib edilib. Hər iki şəxs sərəxs halda olmalarını bildiriblər və törətdikləri əmələ görə üzrxaqliq ediblər.

Saxlanılan şəxslər Sabirabad Rayon Məhkəməsinə göndərilib və onların hər birinə 15 sutka inzibati həbs cəzası verilib.

DİN-in mətbuat xidmetinin Şirvan regional qrupundan məlumatı təsdiq ediblər.

Məktəblərlə bağlı saxta məlumat yayan şagird kimdir?

Sosial şəbəkələrin xarici segmentində Bakı şəhərindəki bəzi məktəblərə silahlı hücum planlaşdırıldıq ilə bağlı insanlarda heyəcan və sünü ajiotaj yaratmağa yönələn məlumatlar yayımlanmış və vətəndaşlarımız arasında narahatlılığı səbəb olmuşdur.

Bu barədə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Qeyd olunub ki, reallıqdan uzaq olan analoji aksiyaların daha evvel saxta adlardan istifadə edilməkə sosial şəbəkələr vasitəsilə bəzi xarici ölkələrdəki təhsil müəssisələri ilə əlaqədar həyata keçirildiyi məlumatdır.

Əməliyyat-texniki tədbirlər

zamani sözügedən sosial şəbəkə səhifəsinin xaricdən idarə olunduğu öz təsdiqini tapmış, xarici tərefəşəşlərə həyata keçirilmiş birgə təxiresalınmaz tədbirlərlə məlum sosial şəbəkə kanalını yaratmış ölkə ərazisində hər hansı təhdid doğurmaq imkanı olmamışdır.

Şəhərətənək mətbətin ayaşlı şagirdinin 12.03.2024-cü il tarixində çekdiyi və özü tərefindən eyni adda və məzmunda yaradılan kanala yerləşdirildiyi müəyyən edilib, həmin şəxs qanuna müvafiq qaydada istintaqa cəlb edilib.

Ermənistanın ərazisi neçə kv km-dir?

Azərbaycan tərəfi ilə danışıqlar masasında baş verənlər lə bağlı çox şeyi açıqlamayaq, çünki onsuz da danışıqlar otağında atmosfer çox müsbət deyil və şorhələr mövjud potensialı azalda bilər.

Bunu Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın 12-də keçirdiyi mətbuat konfransında deyib.

“Mən size 29.800 kvadrat kilometr ərazini ehətə edən bir epizod haqqında danışacağam. Danışıqlar bir-birinin ərazi bütövlüyüünü tanımaq zərurətini gündəmən getirəndə Azərbaycan Ermənistanın ərazi bütövlüğünü tanıdığını və heç bir ərazi iddiası olmadığını bəyan etdi. Niye səhəbet davam edir? Bir sadə səbəbə görə. Brüsseldəki danışıqlarda belə bir sual yarandı: Azərbaycan Ermənistanın ərazi bütövlüyü dedikdə neyi nəzərdə tutur? Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüğündən danışanda neyi nəzərdə tutur? Bu səhəbet o dərəcədə inkişaf edib ki, yəqin ki, obyektiv məlumatlar var və bu məlumatlara istinad etmək lazımdır”, - Paşinyan bildirib.

Onun sözlərinə görə, məlumatlar Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelə de ötürürülüb və o, bunu dərc edib.

Sonra rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırıldığı məlumat oldu. O cümlədən Azərbaycan tərəfi Ermənistanın dövlət organlarının internet saytlarında Ermənistanın əraziisinin 29.800 kvadrat kilometrden az - 29743 kvadrat kilometr göstərilməsinə diqqətimizi çəkdi. Eyni şey Azərbaycana da aiddir, rəqəm yuvarlaqlaşdırılıb. Məhz bu rəqəmlər ətrafında aparılan müzakirələrə görə müyyən gərginlik yaranıb”, - deyə Ermənistanın baş naziri bildirib.

Paşinyan deyib ki, Ermənistanın ərazi 29800 kvadrat kilometr yox, 29743 kvadrat kilometrdir.

Ramil Usubov Gürcüstəndə

Zərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Təhlükəsizlik Şurasının katibi Ramil Usubov Gürcüstəndə səfərdədir.

Məlumatı Gürcüstən Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) yayıb.

Bildirilib ki, Ramil Usubov Tiflisə səfəri çərçivəsində Gürcüstən Daxili İşlər Naziri Vaxtanq Qomelauri ilə görüşüb. Məlumata görə, tərəflər iki ölkənin aidiyəti orqanları arasında təhlükəsizlik sahəsində eməkdaşlığın dərinləşdirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Söhbət zamanı həmçinin regionda cari hadisələr və təhlükəsizlik sahəsindəki məsələlərə də toxunulub.

Arvadı Vardanyanın biznesini satır

Bakıda həbsdə olan erməni separatçılardan سابق “dövlət naziri” Ruben Vardanyanın ailəsinə məxsus restoran satılıb.

Bu barədə Ermənistən “Past” qəzeti yazıb.

Bildirilib ki, İrəvanda yerləşən “Cactus” restoranı Ruben Vardanyanın həyat yoldaşı Veronika Zonabend də məxsus olub.

Restoran iş adamı Narek Nalbandyan alıb. O, restoranın yerində supermarket açmayı planlaşdırır.

Zonabend 2022-ci ilə Ermənistəndəki ilk layihəsinin “Cactus” olduğunu söyləyib. Restoran əsasən Meksika metbəxində yeməkləri ilə məşhurlaşmışdı.

Xatırladaq ki, bir müdət əvvəl “Bank of Georgia”的 sahibi olan “Bank of Georgia Group PLC” Ermənistən ən böyük banklarından biri olan və Vardanyanın da paya sahib olduğu “Americanbank”的 100%-lik sahmlərini aldığıni elan edib.

Pandemiya səbəbindən bağlanan quru sərhədlər artıq bir neçə il keçməsinə baxmayaraq, hələ də açılmayıb. Hazırda Azərbaycan quru sərhədləri bu səbəbdən bağlı olan yeganə ölkədir. Quru sərhədlərinin bağlı olmasının ölkəmizdə on mənfi amil kimi turizm sektoruna təsiri göstərilir, çünki bu sektorla ötən dövrde heç bir ciddi irəliyəş müşahidə edilmeyib. Bəzi iddialara görə, Azərbaycan iqtidarı Rusiyadan gələn və ya potensial olaraq gələ biləcək axından narahatdır.

Son olaraq dövlət başçısı İlham Əliyev ötən ilin sonu "Euronews" televiziyasına müsahibəsində sərhədlərlə bağlı danışmışdı. "Əsas beynəlxalq aktorlarla yaxşı siyasi əlaqələri olan, özünü təmin edən iqtisadiyyat və ölkədəki siyasi sabitlik və birlik - bütün bu amillər onu göstərir ki, bizdə daxili riskler yoxdur. Xarici risklər, beli, var, lakin bu, sərhədlərimizin xaricindəki vəziyyətdən asılı olacaq. Sərhədlərimizin xaricində Şimala doğru mühərribə gedir, Yaxın Şərqdə qeyri-sabit vəziyyət mövcuddur, regionumuzda potensial gərginliklər var. Beləliklə, bu, Azərbaycan üçün potensial risk ola bilər. Bu məqsədə biz sərhədlərimizin müdafiəsinə daha çox diqqət yetirməliyik ki, sərhədlərimiz dəstələrimiz üçün açıq olsun və bize zərər vermək istəyənlər üçün isə bağı qalsın", - deyə dövlət başçısı bildirmişdi.

Azərbaycan hər zaman şimal və cənub sərhədlərindən zərər gözləyib, həm də görüb.

Bunu nəzərə alsaq, Rusiya və İran sərhədlərinin bağlı qala-cağını, qərb sərhədlərinin açıla-cağını gözləmək olardı. Yeni Gürcüstan və Türkiye iştigamında quru sərhədlər açılmalıdır, lakin heç biri olmadı. Beləliklə, Azərbaycan ərazi-

yasının ölkə ərazisində yayılmasının, onun törədə biliçəyi fəsadların qarşısının alınması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddəti 2024-cü il 1 iyul saat 06:00-dək uzadılsın.

Onun sözlərinə görə, Gürcüstan Azərbaycanla quru sərhədlərinin tam açılmasının tərəfdarıdır. Belə ki, bu, Gürcüstana çox sayda turist axınına səbəb olacaq.

Gürcü nazir Azərbaycanın sərhədləri bağlamaq üçün bir

Azərbaycanın Gürcüstanla quru sərhədləri açılır?

Qonşu ölkənin xarici işlər naziri sərhədin niyə bağlı qaldığını bilmir...

sində xüsusi karantin rejiminin müddəti uzadıldı. Xatırladaq ki, Martin 11-de Azərbaycan Respublikasının ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddəti uzadılib. Müvafiq qərar

"Trend" xəbər verir ki, bu barədə Gürcüstanın xarici işlər naziri İlya Darcəvəliyinin ölkənin "Birinci kanal"ının efiyrində deyib.

Qərarda qeyd edilib ki, koronavirus (COVID-19) infeksi-

sıra əsaslarının olduğunu vurğulayıb.

"Bilirik ki, səbəblərdən biri koronavirus idi və sərhədlər təhlükəsizliklə əlaqədar olaraq bağlanmışdır. Daha sonra regionda bütünlükdə təhlükəsizliklə bağlı hadisələr inkişaf etdi, bu səbəbdən Azərbaycanın mövqeyini, niyə bu cur qərar verdirdi deyə bilmərəm", - Darcəvəliyili deyib.

Artıq 4-cü ilə keçir ki, insanlar yalnız teyyarə ilə ölkə xaricinə çıxa bilirlər. Ən azıandan Gürcüstan iştigaməti açıla bilərdi ki, bu həm de Türkiyəye quru sərhədin açılması deməkdir. Sadəcə, bunu etsələr, təbib olaraq suallar yaranacaq ki, şimal və cənub sərhədləri niye açılmış, hansısa təhlükə varmı? Ona görə də ya həmisi açılmalıdır, ya da heç biri. Hökumət də ikinci variantı seçib.

□ "Yeni Məsəvət"

məti ilə birgə antikorrupsiya tədbirlər de davam etdirilir.

Bu barədə Baş Prokurorluq məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Xəlil Ənver oğlu Əsgərovun qanunsuz hərəkətləri barədə Səfərberlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətindən daxil olmuş məlumat əsasında həyata keçirilmiş təxirəsalınmaz eməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində cinayət işi başlanıb.

Qeyd edilib ki, aparılmış istintaq-əməliyyat tədbirləri ilə Xəlil Əsgərovun SHXÇDX-nin Şəmkir rayon şöbəsində işləyən vəzifeli şəxslərin qərarına qanunsuz təsir etmek imkanına malik olduğunu bildirməklə hərbi xidmət üzrə çağırışının xidmətə yararsız olması barədə hərbi biletə təmin edilmesi, eləcə də həmin şəxsin ölkə hüdudlarını tərk etməsinin məhdudlaşdırılmaması müqabilində tələb etdiyi pul vasaitinin 5 700 manatını qanunsuz olaraq almasına əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

İş üzrə toplamış ilkİN sübutlar əsasında Xəlil Əsgərov Cinayət Məcəlləsinin 312-1.1-ci (vəzifeli şəxsin qərarına qanunsuz təsir göstərmə - nüfuz alveri) maddəsi ilə şübhəli şəxs qismində tutulub.

Həmçinin qeyd edənək, qəzəbənin əməlliyyatı ilə ofşor zona - Seyşel adalarında cinayətdən xəbərsiz anasının adına yaratdığı şirkəti "Formula 1" yarışlarının keçirilməsi üçün

ixtisaslaşmış təşkilat kimi təqdim edərək müqavilə bağlatdırıb.

İştintaqla Ç.Mehdiyevin ümumiyyətinde 397 min 852 min manat dövlət vəsaitini manisədiyi üzə çıxıb. Bundan əlavə, o, əldə etdiyi pulların həqiqi mənbəyini gizlətmək məqsədilə külli miqdarda pul vəsaitlərini xarici banklara köçürürek leqallaşdırıb. ("Qafqazinfo").

Qeyd olunan əməllərə görə Ç.Mehdiyev Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2 (külli miqdarda mənimsəmə), 12.1, 193-1.3.2 (cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərini le-

qallaşdırma) 308.2 (vəzifə selahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə ittiham verilib. Həmçinin 1 milyon manata yaxın qiymətləndirilən əmlakları üzərinə həbs qoyulub.

İştintaq dövründə Ç.Mehdiyev mənimsədiyi məbleğin 100 min manatını dövlət büdcəsinə geri ödəyib. Təqsirləndirilən şəxs həbsdə deyil. Onun haqqında istintaq dövrü müddətində "polisin nəzarəti altına vermə" qətimkən tədbiri seçilib.

Baş Prokurorluq tərefində Səfərberlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətindən

Vilyam Hacıyevin məhkəməsi təxirə salındı

Ali Məhkəmədə İmişlının höbsə olan sabiq icra başçısı Vilyam Hacıyevin kasasıya şikayəti üzrə məhkəmə prosesi başlayıb.

Hakim Şahin Yusifovun sedirliyi ilə keçirilən prosesdə Vilyam Hacıyevin vəkili iştirak etmədiyi üçün iclas qeyri-müəyyən müddətə təxirə salınıb.

Xatırladaq ki, sabiq icra başçısı 2022-ci ilin iyul ayında Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə 12 il müdədətə azadlıqdan məhrum edilib. Həmçinin onun cinayət işi üzrə əmlakları da müsadire olunmuşdu.

Qeyd edək ki, 2020-ci il mayın 5-də məhkəmənin qərarı əsasında Dövlət Tehlükəsizliyi Xidməti (DTX) V.Hacıyevin xidməti və yaşadığı üvanlarda eməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirib. Daha sonra o həbs edilib.

V.Hacıyev Cinayet Məcəlləsinin 179.3.2-ci (külli miqdarda mənimsəmə və ya israf etmə, 308.1-ci (vəzifə selahiyyətlərindən sui-istifadə, yəni vəzifəli şəxsin xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar özü və ya üçüncü şəxslər üçün qanunsuz üstünlük əldə etmək məqsədilə öz qulluq selahiyyətlərindən qulluq mənafeyinə qəsdən zidd olaraq istifadə etməsi və ya qulluq mənafeyi tələb etdiyi halda istifadə etməməsi fiziki və ya hüquqi şəxslərin hüquqlarına və qanuni mənafelerinə, yaxud cəmiyyətin və ya dövlətin qanunla qorunan mənafelerinə mühüm zərər vurduqda), 311.3.3-cü (rüşvət alma (passiv rüşvətxorluq), külli miqdarda törədildikdə) və 313-cü (vəzife saxtakarlığı) maddələri ilə ittiham olunub.

Direktor müavini niyə işdən çıxarıldı?

Elm ve Ali Təhsil üzrə Dövlət Agentliyi (EATDA) tərefindən orta ixtisas təhsili müəssisələrində mütemadi olaraq monitoringlər aparılır.

Agentlikdən bildirilib ki, Astara Pedaqoji Kollecində keçirilən monitoring zamanı kollecədə tədrisin təşkili ilə bağlı coxsayı nöqsanlar aşkar edilib və bu nöqsanların aradan qaldırılması üçün EATDA tərefindən kadr və struktur İslahatlarına başlanılıb.

Neticədə agentliyin 26 dekabr 2023-cü il tarixli əmri ilə filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, professor Kamran Kazımov Astara Pedaqoji Kollecinin direktoru vəzifəsinə təyin edilib. Kamran Kazımov bu vəzifəyədək Lənkəran Dövlət Universitetinin sosial məsələlər üzrə prorektoru vəzifəsində çalışıb. Həmçinin qeyd edək ki, K.Kazımov şəhid Vüsal Kazımovun atasıdır.

Sözügedən İslahatların davamı olaraq kollein tədris işləri üzrə direktor müavini Yusif Şahnamazov agentliyin 29 fevral 2024-cü il tarixli əmri ilə tutduğu vəzifədən azad edilib.

Nazirlik bildirib ki, kolleclərin kadr potensialının möhkəmləndirilməsi, tədris prosesinin təşkilinin yaxşılaşdırılması istiqamətində agentlik tərefində görülən tədbirlər davam edəcək.

Azerbaycanda dövlət səfərində olan Qazaxıstan prezidenti Kasim-Jomart Tokayev martın 12-də Füzuli rayonuna gəlib.

Hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dağalandığı Füzuli Beynəlxalq Hava Limanında ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzəllib.

Kasim-Jomart Tokayevi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qarşılıyib.

Qazaxıstan prezidenti evvel Füzuli şəhərinin Baş planı, sonra isə burada inşa ediləcək mərkəzi rayon xəstəxanasının layihəsi ilə tanış olub.

Martın 12-də hər iki ölkə rəhbəri Füzulidə tikilən Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin açılış mərasimində iştirak ediblər. Dövlət başçıları tədbirdə Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimləri, Füzuli şəhər sakinləri və Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzində təhsil alacaq uşaqlarla görüşüb.

Bu mərkəz uşaqları vokal, musiqi alətləri, robototexnika, 3D modeləşdirmə, vəb-di-

sərgisine baxıblar.

Daha sonra prezidentlər "Saatlı" məscidində, Bülbülün ev-muzeyində, Cıdır düzündə və XIX əsrin ortalarında Qarabağ memarlıq məktəbine xəterzdə inşa edilmiş üç yaşayış binasından ibarət "Yasəmən" hotelində olublar.

Tokayevin Bakı səfəri üç kontekstdə xüsusilə əhəmiyyətlidir.

Birinci, ikitərəfli münasibətlərin strateji müttəfiqlik səviyyəsinə catdırılması: Əliyevlə Tokayevin Bakıda səsəndirdiyi fikirlər hər iki tərəfdə bunun üçün siyasi iradənin olduğunu

ji-hərbi müstəvidə kollektiv müqavilələrə ehtiyatlı yanaşmaya səbəb olur; bu baxımdan TDT daxilində ikitərəfli müqavilələrin imzalanması və bunun təşkilatın birliyi üçün istifadə edilməsi daha real variantdır, Şuşa Bəyannaməsi təcrübəsi de var;

Üçüncüsü, Orta dəhlizin ön plana çıxarılması: Əliyevlə Tokayev Çin'in Sian terminalindən Abşeron stansiyasına konteyner qatarının gelişini izləməklə bu marşrutun işlek və effektiv olduğunu nümayiş etdirdi.

Bir-birinə bağlı olan bu məqamlardan birində axsa-

Qazaxıstan prezidenti Qarabağda

Kasim-Jomart Tokayev Füzulidən sonra Şuşada da oldu

zayn, fotoqrafiya və videoçəkiliş kimi təlim sahələrinə yönəldəcək. Bundan əlavə, xalçaçılıq, dulusçuluq və s. kimi sənətkarlıq növləri üzrə təlimlər keçiriləcək.

Uşaq Yaradıcılığının İnkıfəti Mərkəzinin yaradılması Azərbaycan və Qazaxıstan arasında ikitərəfli əlaqələrin

daha da möhkəmləndirilməsi, yaradıcı gənclərin formallaşması və regionda incəsənət təhsilini inkişaf etdirmək məqsədi daşıyır. Kurmanqazı adına Yaradıcılığın İnkıfəti Mərkəzinin layihəsi Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasim-Jomart Tokayevin tapşırığı ilə hazırlanıb, Qazaxıstanın

"Bİ-Group" Holdingi tərəfindən inşa edilib.

Martın 12-də İlham Əliyev və Qazaxıstan prezidenti Şuşa şəhərinə səfər ediblər.

Dövlət başçıları Azərbaycanın tanınmış şəxsiyyətləri Natəvanın, Bülbülün və Üzeyir Hacıbəylinin işğal dövründə Şuşada ermənilər

tərəfindən gülləbaran edilmiş heykəllərinə baxıblar. Prezidentlərə Şuşanın Baş planı barədə məlumat verilib.

Sonra dövlət başçıları Natəvan bulağında olub, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa edilən Yaradıcılıq Mərkəzində "Heydər Əliyev və Qarabağ"

göstərir;

İkincisi, Türk Dövlətləri Təşkilatının perspektivinin gücləndirilməsi: Astana-Bakı strateji müttəfiqliyinin əldə edilməsi TDT-nin inkişafı baxımından da əhəmiyyətlidir, çünki təşkilata üzv ölkələrin fərqli bloklarda təmsil olunması TDT çətri altında strate-

ma olarsa, digərlərində də problem yaranı bilər, buna görə Qazaxıstanla münasibətlər kompleks xarakter dasıyr. Tokayevin səfəri Nazarbayevdən sonra Qazaxıstanla münasibətlərdə risk ehtimalının yüksək olmadığını da göstərdi.

□ "Yeni Müsavat"

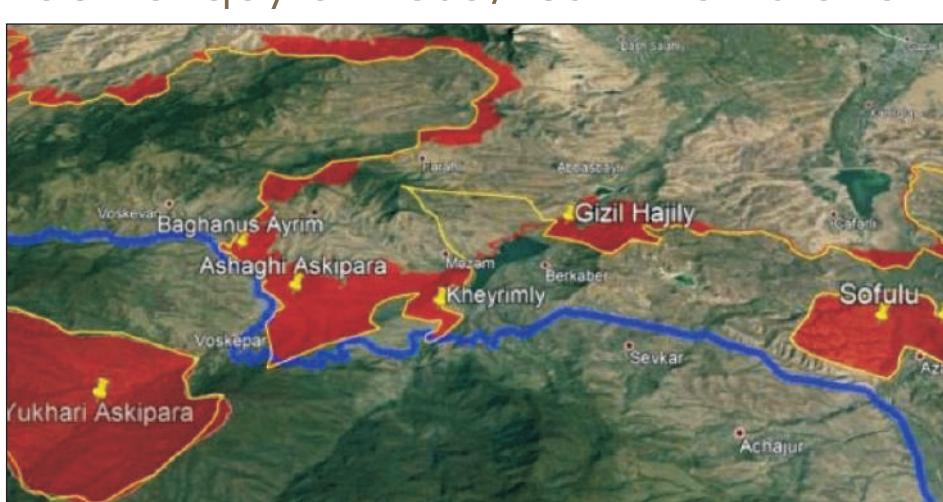
Yeni müharibə istəmirlərsə...

Irəvan 4 kəndi dərhal qaytarmasa, rəsmi Bakı silaha əl atacaq?

Bir neçə gün əvvəl rəsmi Bakı bəyanat yayaraq bildirib ki, Azərbaycan Ermənistən tərəfindən işğal edilmiş 4 eksklav olmayan kəndin dərhal azad edilməsini tələb edir. Söhbət Qazax rayonunun işğal altına olan Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılı kəndlərindən gedir.

Qeyd edək ki, eksklav ölkənin əsas hissəsindən kənarda yerləşən və digər dövlətlər (bir və ya bir neçə) tərəfindən əhəza olunan ərazidir. Qazağın adıçəkilən 4 kəndi eksklav he-sab edilmiş və dərhal azad edilməlidir. Azərbaycanın Ermənistən işğalı altında olan 4 eksklav kəndinin (Yuxarı Əskipara, Sofulu, Barxudarlı və Kərkə) azad edilməsi məsələsi isə delimitasiya prosesi çərçivəsində həll ediləcək.

Bir neçə gün əvvəl "Hraparək" qəzetində dərc edilən mə-

qaləde deyilir ki, baş nazir Nikol Paşinyan parlamentdə keçirdiyi qapalı toplantıda Azərbaycana ilk növbəfə verilməsi tələb olunan 4 kənd barədə danışdır. Münxəndə də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu məsələ ilə bağlı müzakire aparılır.

Bildirilir ki, hakim "Mülik

"müqavile" partiyasından olan deputatlarla səhəbtində Paşinyan vurğulayıb ki, söhbət ilk növbədə Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılı kəndlərindən gedir. Ermənistən bu kəndləri işğal etdiğindən sonra özünün Tavuş rayonunun ərazisine daxil edib.

Bildirilir ki, həkim "Mülik

natoru Ayk Qalumyan da bildirib ki, onların rayonunda azərbaycanlı kəndləri var", - "Hraparək" yazıb.

Hökumətönlü mənbələrdən "Hraparək" a bildirilib ki, adıçəkilən 4 kəndin coğrafi mövqeyi elədir ki, onların təslim edilməsi Ermənistən üçün problem yaratmayacaq. Qəzet

yazır ki, Azərbaycan tərəfi əvvəlcə problemləz eraziləri tələb edir, Ermənistən cəmiyyəti bu na öyrəşəndən sonra qalan kəndlər təslim ediləcək. Bəs Irəvan 4 kəndi dərhal qaytarmasa, rəsmi Bakı silaha əl atacaq?

Məsələ ilə bağlı Modern.az-a danişan Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin üzvü Arzu Nağıyev bildirib ki, Ermənistən qeyd-şərtsiz 4 kəndi Azərbaycana qaytarmalıdır: "Biz cidd-cəhdə sülhün bərəqərə olmasının tərəfdarıq. Ermənistən yeni müharibənin alovlanması istəmirse, kendləri Azərbaycana qaytarmalıdır. Qarşı tərəf absurd təkliflərindən əl çəkməlidir. Ermənistən müstəqil siyaset yürütmür. Qərbin və digər dövlətlərin mərəğindən ki, neyin hesabına olursa-olsun, stabillik pozulsun. Ermənilər də stabilliyin pozulmasını istəyirlərse, bu addım onları istədiyi kimi olmayıcaq. Son vaxtlar ABŞ-da Türkiye xarici işlər nazirinin keçirdiyi görüş, eyni zamanda Böyük Britaniyanın verdiyi bəyanatları Ermənistən nəzərə alınsın. Regionda nələrin baş vərə bilecəyini anlasın. Odur ki, elə ən yaxşısı 4 kəndin sülhə qaytarılmasıdır".

"Naxçıvandakı siyasi dəyişiklikdən sonra son bir ilde 51 min nəfər öz iş yerini itirib. Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi rəqəmlərindən bu noticaya gəlmək olar. Bağlanan iş yerlərinin demək olar ki, hamısı vaxtilə keçmiş hakim ailə Talibovlara məxsus olmuş özəl sektorun payına düşür. 2023-cü ilin evvelində Naxçıvanda baş verən siyasi dəyişiklikdən sonra Talibovlara məxsus bütün müəssisələr ailənin əlindən alındı və tədricon fəaliyyətini dayandırdı. Yeni iş yerləri haqqda isə düşünən olmadı". Bu barədə "Gündəlik Naxçıvan" yazır.

Bildirilir ki, daxili intriqalar- çıxış yolu nədir? Nələr edil- dan ən çox əziziyət çökən yerlər məlidir? İş yerini itirmiş 51 əhalidir. İş yerini az qala yarısı və- təndən didərgin düşüb, Bakı- da, Türkiyədə, yaxud da baş- qa xarici ölkələrdə iş axtarma- mağa məcbur olub.

Şəhər rayonu sakini Rafiq İbrahimov deyib ki, son bir ilde təkcə onur tanıldığı 10-larla şəxs iş axtarmaq üçün Naxçıvanı tərk edib. Köçənlər arasında onun qardaşı da var: "Qardaşım "Nəqşicahən Holding" də fəhlə işləyirdi. Siyasi dəyişiklikdən 2 ay sonra iş yoxdur deyib, ixtisara salıldılar. Haraya üz tutdusa, işlə temin olunmadı, şikayətinə baxan olmadı. 7 ay işsiz qaldı və ələcəsizliqdan, ailəsinə çörəkpulu qazanmaq üçün bir ay əvvəl Türkiyəyə işləmək üçün getdi".

Vaxtilə "Gəmiqaya Holding" də fəhlə işləmiş Babək rayonu sakini Nəcəf Qasımlı da işsizlikdən Naxçıvanı tərk etməyə məcbur olduğunu deyib. Onun sözlerinə görə, son aylarda 500 nəfərə yaxın neh- rəmli Türkiyəyə iş axtarmağa gedib.

Hesablamalara görə, sayı 500 min olan Naxçıvan əhalisinin təxminən yarısı 30 ilə ya- xın davam etmiş Talibov idarəciliyindən qacaq, vətənini tərk etmişdi. Siyasi dəyişiklikdən sonra belə bir ümid yaranmışdı ki, iqtisadi rəqabet mühiti yaxşılaşacaq, siyasi yumşalma olacaq və əhali ge- ri döñecək.

Lakin qeyd olunanlardan belə görünür ki, bu ümidi- lər hələ ki doğrulmur. O zaman müəssisələrin müəyyən

Talibovların çökən biznesi

yüzlərlə adəmi işsiz qoydu

Naxçıvanlı siyasetçi, Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri Fərəc Quliyev "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, Vəsif Talibovun zamanında qurulmuş sistemin dəyişdirilməsi müəyyən zaman tələb edir və həmin sistemin dəyişməsi prosesi ister-istəməz problemlər meydana çıxarmalı idi: "Əsas məsələ odur ki, həmin problemlər mümkin qədər tez həll edil- sin. Naxçıvanda çox dərin bir böhran yaradılmışdır. Mən in- diyə qədər də təəccübləni- rəm ki, Vəsif Talibov və onun çevrəsi layiq olduğu hüquqi cəzasını niye almayıb. Ən azından belə fikirlər var idi ki, 3 milyard dollar cıvarında Su- riyadakı Kürdüstan bölgəsin- də neftayırma zavodlarına vəsait qoyulmuşdu. Bu, təbi ki, oğurluq vəsait idi. İranda müstərək müəssisələr yara- dılmışdır. Oraya da çox nə- həng məbləğdə pullar sərf edilmişdir. Bütün bu mil- yardlarla vəsait Naxçıvanın inkişafına yönəldilmək əvəzi- nə, kənar yerlərə yerləşdiril- misdi. Naxçıvanın daxilində ise monopoliya o həddə idi ki, Talibovlar və yaxın etrafla- rından başqa heç kim orada müəssisə-filan aça bilmirdi. Bir zamanlar açılan müəssisələr isə bağlamışdır. Heç kim sərbəst şəkildə fəaliyyət göstərə bilmirdi. İndi bütün bu qanunsuzluqların araşdırılması şübhəsiz ki, getmeli- dir. Və bu zaman qanunsuz fəaliyyət göstərən hansısa müəyyən

müddətdə fəaliyyətinin da- yandırılması normaldır. An- caq bununla paralel olaraq insanların iş yerləri ilə təmə- nati istiqamətində ciddi ad- dımlar atılmalıdır. Naxçıvan əslinde blokadadır. Zəngə- zur dəhlizi məsələsi həll olunsayıb, Naxçıvanın inki- şafı, əhalisinin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması isti- qamətində işlər sürətlə ge- derdi. Naxçıvanın potensialı var və bu potensialdan istifa- də edilməsi üçün yerli haki-

miyyətin proqramları var. Yaxşı fikirləri, ideyaları var, vizion doğrudur. Amma bu ideyaların, proqramların praktiki həyata keçirilməsinə müəyyən gecikmələr var. Çox ciddi potensial var ki, dərhal istifadə elemək müm- kündür. Ordubadda qızıl mə- dənələri var və fəaliyyət göstərirdi. Vəsif Talibov oranı bağılatdırmışdı. Bu cür yerləri işe salmaq mümkündür. Naxçıvanın her rayonunda emal zavodları açılsa, xeyli

insanların məşğulluğu təmin edilmiş olar. Elecə də dondu- rucu anbarlar yaradılsa, əha- linin kənd təsərrüfatı ilə məş- əkul olması üçün imkanlar açı- lar. Camaat mehsul istehsal etməkdə maraqlı olar və qazanc elədə edər. Nəticədə Naxçıvanda bolluq yaranar, ixracat imkanları da meyda- na gelər. Gömrük tariflərinə də baxıla bilər. İş qurmaq is- təyən sahibkarlara, xüsusən də kiçik və orta bizneslə- məşğul olmaq istəyənlərə

vergi güzəştləri tətbiq edil- məlidir. Uyğun şərtlərlə kreditlər verilməlidir. Naxçıvanın turizm imkanları işə salınma- lidır.

F.Quliyev hesab edir ki, Vəsif Talibova aid olduğu deyilən böyük müəssisələri uzun müddətə bağlamaq la- zım deyil. Onlar qanuni formada fəaliyyət göstərməlidir.

"Həmin müəssisələr döv- lətdən əldə edilmiş qanunsuz vəsaitlərlə yaradılıb. Ona görə də həmin müəssisələr döv- lətin əmlakı olaraq sənədləşdi- rilməlidir və həmin müəssisələr fəaliyyət göstərməlidir ki, insanlar orada işləsinlər. Za- tən Naxçıvanda əhali az idi. Elə etmək lazımdır ki, əhalinin sayı daha da azalmasın, in- sanlar Naxçıvandan köçmə- sinlər, gedənlər isə geri qayıtsınlar. Prezidentin Naxçıvana təyin etdiyi xüsusi nümayəndə və onun ətrafindakı komanda dürüst insanlardır. Sadəcə, bir az tələsmək, işləri sürətləndir- mək lazımdır. Hərə imkan var- sa, dərhal oraya əl atmaq la- zımdır. Naxçıvanın böyük po- tentialı işə salınsa, heç kim iş üçün kənara getməz".

□ **Elibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Baş nazirin iki müavini təqaüdə gedir

Yaqub Eyyubov və Əli Əhmədovun yaş senzi ilə əlaqədar vəzifələrində ayrılaceığı gözlənilir; **ekspert:** "Yeni kadrlarla yanaşı, təzə bir sistem olmalıdır"

Fevralın 7-da keçirilən prezident seçkisindən sonra hökumətin tərkibində ciddi dəyişikliklərin olacağı gözlənilsə də, bu ehtimallar özünü doğrultmadı. Kabinetin yalnız 2 üzvü - ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı vəzifəsi itirdi. F.Məmmədovun 69, M.Qurbanlının isə 70 yaşı var.

İki yaşılı məmərən vəzifə- dən getməsi hökumətde təm- sil olunan və pensiya yaşına də tezliklə "yaşıl işiq" yandırı- laçına dair versiyaların or- taya çıxmamasına səbəb olub. Bu haqda Yenisabah.az ya-

zib. Bildirilir ki, hazırda kabine- nin 5 üzvü pensiya yaşına çatıb. Amma onlardan hələlik ikisinin - baş nazirin birinci müavini Yaqub Eyyubovun və baş nazirin müavini Əli Əhmədovun yola salınması məqsədəyən sayılıb. Pensiya yaşına çatmış digər kabi- net üzvlərinin isə hələ bir

müddət hökumətdə təmsil olunacağı gözlənilir. Baş nazirin digər müavini Şahin Mustafayevdir, lakin onun hə- lə 58 yaşı var. Onu da deyək ki, Ə.Əhmədov son prezident seçkisində hakim partiyanın namizədinin səlahiyyəti nümayəndəsi ola- raq çıxış edirdi. Y.Eyyubova gelinca, 2003-cü ildən bu postdadır. Hər iki məməru kimi lərin əvezləyəcəyi haqda müfəssəl məlumatlar yoxdur. Lakin NK-da onlardan yaşı üzvlərə də rast gəlmək olmur. Bu mənada Eyyubovla Əhmədovun pensiyaya göndəriləcəyi istisna edilmir. Doğrudur, NK-nin tərkibi yeni təsdiqlənib, amma yaş senzi ilə əlaqədar adıçıkıları şəxslər yola salına bilər. Ümumiyyətlə, bu dəyişikliklər nəyi ehtiva edir? Buna zərurət varmı? Prezident yan- varda TV-lərə verdiyi müsahibədə ölkədə yeni dövrün başlayacağı haqda açıqlama vermişdi. Müşahidəçilər hesab edir ki, yeni dövr həm də yeni kadrlarla özünü göstərməlidir.

REAL Partiyasının Siya- si Komitəsinin üzvü, iqtisadçı Natiq Cəfərliyin "Yeni Müsavat" a bildirdiyinə görə, Nazirlər Kabinetinin funksiyaları haqqda müzaki-

tıräk yeri bilinməlidir. Misal üçün, prezident kəşfiyyat, or- du, xarici siyaset, Nazirlər Ka- binetinin təsdiqlənməsi ilə məşğul olur, kabinet isə sosi- al-iqtisadi məsələlərə məsu- liyyət daşıyır, hesablı olur... İndiki sistemde isə qurumun yeri bəlli deyil. Ona görə də yeni kadrlarla yanaşı təzə bir sistem olmalıdır".

Vətəndaş Həmərəyliyi Partiyası Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri Samir Əsəd- linin sözlərinə görə, idarə- etmədə yanaşma dəyişmə- lidir. Onun fikrincə, seki- dən sonra komandada bö- yük ölçüdə dəyişiklik olma- sa da, yeni dövrün başlı- ığı elan olunub. S.Əsədli təklif edir ki, NK-nin funksio- nallığı və hesabatlılığı ar- tirılsın: "Ölər yəni dövrün başlandığı bəyan olunubsa, o halda idarəciliyədə kreativ- lik, innovativlik olmalıdır. Ha- kimiyət sosial-iqtisadi sist- emə, yerli idarəetmə orqanla- rına, bələdiyyə sahəsinə yel- idən baxmalıdır. Nazirlər Kabinetinin iki üzvünün pen- siyaya getmesi ilə məsələlər həllini tapmir, baxış dəyişmə- lidir".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

"Ermenilər həddən çox oynadılar. Cənubi Qafqaz, Ermənistən bizi sovet dövründə NATO, Türkiyə ilə bağlı vacib idi. Siz indi Rusiyadan ne istayırsınız?"

Bunu Rusiya Dövlət Dumasının MDB işləri üzrə komitəsinin rəhbəri Leonid Kalaşnikov "Rossiya" telekanallında yayımlanan "Vladimir Solovyovla axşam" siyasi tok-sousundakı çıkışında deyib.

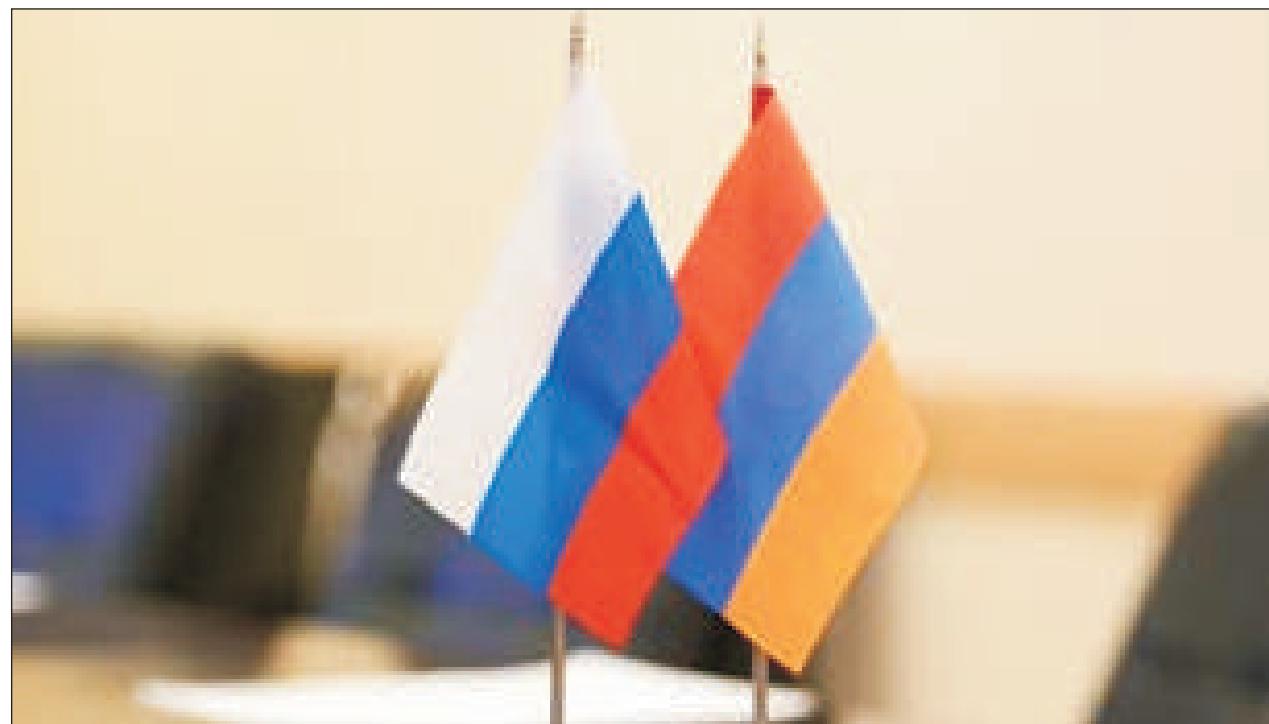
"90-ci illərdə sizi bu səbəblərdən başa düşürdük. İndi isə deyirsiz ki, ruslar, rədd olun! Yaxşı, biz getdik, ne edəcəksiniz? İran, Türkiye, Azərbaycan və Gürcüstanın əhatəsindəsiniz. Hansı Fransadan danışırsız? Onlar ki, ora uçub gələ bilmezler", - Kalaşnikov bildirib.

İş ondadır ki, Ermənistən Avrasiya İqtisadi İttifaqında (AII) sədrliyə başlamalıdır. Parlamentin regional məsələlər və Avrasiya integrasiyası məsələləri üzrə daimi komissiyasının sədr müavini, baş nazir Nikol Paşinyanın partiyasının üzvü Vaqarşak Akopyan deyib ki, burada qeyri-adi heç nə yoxdur. Ermənistən AII orqanlarında sədrlik funksiyalarını tam şəkildə yerinə yetirmek niyyətindədir.

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı alim Fikret Yusifov hesab edir ki, hazırda Ermənistanda Rusiyaya qarşı nifrət ən yüksək nöqtəyə çatıb: "Ermənistənda Rusiya ilə əlaqələrin kəsilməsinin hansı sosial-iqtisadi fəlakətlərə səbəb olacağının fərqində olan adamlar var. Lakin onların sayı mehduddur. 44 günlük müharibədəki ağır məğlubiyətdə Rusiya hakimiyyətini günahlandıran qüvvələr, bundan sonra ermənilərin bir neçə gün ərzində Qarabağ torpaqlarımızı tərk etməsinə rusların "göz yummasını", yəni Qarabağdakı rus hərbi kontingentinin onları müdafiə etməməsini bağışlaya bilmirlər. Sual olunur - əgər siz separatçıların təhrikli ilə özünüz çıxıb gedibsinizsə, buna rus əsgəri ne etsin? Əksinə, ruslar 44 günlük savaşdan sonra Qarabağdan qaçıb getmiş on minlərlə erməninin sonradan geri qaytarılmasında böyük rol oynadılar. Ruslar onları buna təhrik etməyə dilər, qaçıb getmiş heç bir erməni geri qayıdan deyildi. Ruslara Qarabağda ermənilərin yaşaması hava-su kimi lazımdı - cünki onlar Qarabağa orada yaşayan ermənilərin təhlükəsizliyini təmin etmək adı altında daxil olmuşdular. Ruslar Qaraba-

Rusiya İrəvanı, ermənilər isə Ermənistəni itirəcək

Rusiyalı politoloq ermənilərdən soruşur: "Yaxşı, biz getdik, siz nə edəcəksiniz?"

gi indi də tərk etmək istəyində deyillər - baxmayaraq ki, orada demək olar ki, erməni qalmayıb. Bu səbəbdən Qarabağ torpaqlarımızdan ermənilərin rədd olub getməsində rusları günahlandırmaq absurdurdu".

Sabiq nazir onu da qeyd etdi ki, indi erməni hökuməti Rusiyadan inciyib: "Tarix boyu özünə yerdə bilməyen bu əcinnələr indi də Qərb-Fransa eşqinə düşübələr. Anlamırlar ki, bu gedis sonda onlara Qarabağda yaşıdlılarını yaşadacaq. Erməni hökumətinə rəhbərlik edənlərin bir zərər qədər ağılı varsa, bu durumda onlar yalnız Rusyanın ətəyindən yapışmalıdır. Çünkü bu ölkənin varlığı məhz Rusiya ilə bağlıdır. Dörd bir tərefdən türkərin əhatəsində olan bir xalqın bu çılgınlığı onun sonunu gətirəcək. Vaxtilə Rusyanın müəllifliyi ilə yaradılmış Ermənistən adlı bu dövlətcik indi ciddi çatlar verərək dağılmış üzərdir".

Müsahibimiz Ermənistənla Rusiya arasındakı iqtisadi əlaqələrlə bağlı çox maraqlı statistika açıqladı: "Rusyanın təsirindən çıxmak üçün çaba göstərən Ermənistən hökuməti anlamır ki, bu gün onun iqtisadiyyatının 80%-i birbaşa və dolayı

formada Rusyanın caynağındadır. Bu gün Ermənistən enerji resursları ilə təminatının da 80%-ə qədəri Rusiya tərəfindən həyata keçirilir, Ermənistən Rusiyadan qazı dünya bazarlarında qazın qiymətlərindən iki dəfə ucuz alır. Rusyanın Ermənistənə elektrik enerjisi və digər resurslar da hər il Rusiyadan Ermənistənə 4 milyard dollar ətrafında vəsait göndərilir. Təsəvvür edirsinizmi Ermənistən Dövlət Statistika Komitəsinin bu ölkənin 2023-cü il üçün bəyan etdiyi 23,5 milyard dollar ümumi daxili məhsulun 6,6 milyard dolları (2,6 + 4,0) bu iki göstəricinin hesabına formalaşır. Bu, Ermənistən iqtisadiyyatının 30%-ə qədərine bərabər bir rəqəmdir.

Xatırladaq ki, Rusiya Ukrayna mühəribəsi başlayana qədər - yəni 2021-ci ildə Ermənistən ümumi daxili məhsulu cəmisi 17,3 milyard dollar olub. Rusiya son 30 ildə Ermənistənə ölçütə gəlməyən qədər pulsuz silah-sursat verib. Ayri-ayri vaxtlarda Ermənistənə satılmış silahlara görə yaranmış milyardlarla rublla ölçülən borcları əvəzsiz sili. Otuz ildən çoxdur ki, erməni dövlətciyinin sərhədlərini ruslar qoruyur və bu gün Ermənistən ərazisində Gümrüdəki hərbi baza baş-

da olmaqla, Rusyanın bir neçə hərbi bazası mövcudur.

Bütün bu deyilənlər ortadək, Ermənistən Rusyanın caynağından necə qopmaq istəyir? Axı Rusiya sabah öz ərazisində çalışan bir neçə yüz min erməni miqranti müxtəlif bəhanələrlə geriye, Ermənistənə qaytarsa, Ermənistən hökuməti ne edəcək? Və ya Rusiya Ermənistənə verdiyi qazın, elektrik enerjisini və digər resursların qiymətini dünya bazarlarındakı qiymətlər səviyyəsinə qaldırsa, erməni hökuməti nə edəcək? Enerji böhranı içində boğulan Qərb, Fransa Ermənistənə qazı, elektrik enerjisini haradan və necə verəcək?

Azərbaycan dilində bir yaxşı misal var: "Köpek yatar qaya kölgəsində, elə biler ki, öz kölgəsidir". Bu kontekstde ermənilər bu gün tam olaraq ağılıni itirmiş bir haldadırlar. Bizim üçün daha yaxşı - Rusyanın eli ilə öz dövlətlərini mehv etsinler..."

□ **Cavanşir ABBASLİ
"Yeni Müsavat"**

Paşinyandan Qazağın 7 kəndi ilə bağlı yeni həyəsizliq

"Tavuşda heç bir kəndin veriləşməsindən səhbat belə getməyib və ola da bilməz". Axar.az xəber verir ki, bunu Ermənistənən baş naziri Nikol Paşinyan deyib. "Tavuş vilayətində heç bir kəndin taslim olması ilə bağlı heç vaxt müzakirə olmayıb və ola da bilməz. Kəndlərin adları Azərbaycan matbuatunda açıqlananda Ermənistən ərazisində nəinki sovet dövründə, hətta ondan sonra da belə adlarda kəndlər olmamışdır", - Paşinyan bildirib.

Paşinyan bildirib ki, Almatı Beyannamesi sərhədlərin və qarşılıqlı ərazi bütövülüyünün tanınması üçün əsas olub:

"Sovet İttifaqının dağılması zamanı de-yure mövcud olan sərhəd Almatı Beyannamesi ilə və təkcə bu beyanname ilə deyil, hem də 2022-ci il oktyabrın 6-da Praqada eldə edilmiş razılaşmalarla təsdiqləndi. Almatı Beyannamesi sərhədlərin və qarşılıqlı ərazi bütövülüyünün tanınması üçün əsas oldu. Ona görə de bu müqavilələrə görə, Sovet İttifaqı dövründə mövcud olan keçmiş inzibati sərhəd, bu inzibati sərhədin o təyində olan şəti olaraq Azərbaycandır, bu tərefdən olan Ermənistənə. Delimitasiya prosesində biz çalışmalıyıq ki, bu sərhədi hansıa formatda təkrar edək. Biz de-yure reallıqdan çıxış etmeliyik. Ermənistənən Ermənistən, Ermənistən olmayan Ermənistən deyil".

Qeyd edək ki, bu, Paşinyanın növbəti təzadlı açıqlamasıdır. Belə ki, Nikol Paşinyan özü Azərbaycanın Ermənistən işğalı altında olan 8 kəndinin "Ermənistən 29,8 min kv.km ərazisine" daxil olmadığını bildirmiş, bu kəndlərin Azərbaycana aidliyini açıq elräf elmişdi. Eyni zamanda onun "söykəndli" Almatı Beyannamesində de Qazağın 7, Naxçıvanın 1 kəndi Azərbaycan ərazisi kimi göstərilir.

Avropa Parlamentinin (AP) fevralın 28-də qəbul etdiyi "Ümumi təhlükəsizlik və müdafiə siyasetinin həyata keçirilməsi" başlıqlı illik hesabatında Azərbaycan sərt tənqid edilib.

Ötən həftəsonu ABŞ və Türkiyə "derin köklü fikir aynılıqlarını aradan qaldırma bilmək" üçün hərəkəflə danişqollar apardılar. "Strateji çərçivə" adlandırılara danişqollar ABŞ dövlət katibi Entoni Blinkenlə Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidan arasında oldu. İki günlük səfərin iki müttəfiq arasında uzun müddətdir davam edən gərginliyi aradan qaldıracağına dair evvəldən de heç bir illüziya yox idi.

Ekspertlərə görə, ən sərt danişqollar Suriya mövzusunu və Ankaranın Rusiya ilə güclü iqtisadi əlaqələri ilə bağlı olub. Bizim üçün daha maraqlı məsələ tərəflərin Cənubi Qafqazdakı vəziyyəti də müzakirə etməsidir. Fidan və Blinken Azerbaycanla Ermənistan arasında balanslaşdırılmış və davamlı sülh sazişinin əldə olunmasına kömək etmək

Vaşinqtonda Qafqaz razılaşması: Türkiyə üçün tələ, yoxsa...

Ağ Evin Ankara ilə Azərbaycan-Ermənistan barışı ilə bağlı elan etdiyi hədəf haqqında fərqli fikirlər

Məsələ ondan ibarətdir ki, hazırda regional reallıqlar kontekstində Türkiye, Rusiya və İranın maraqları bir-birindən ciddi suretdə fərqlənmir. Ermənistan vasitəsilə regionda güc nisbətini öz xeyrine dəyişmək istəyən Qarabağ isə Türkiye kimi müttəfiq lazımdır. Amma Türkiyə heç bir halda Azerbaycanın maraqlarına zidd addim atmaz və Vaşinqtonda bunu yaxşı başa düşür. O səbəbdən ABŞ indi Cənubi Qafqazda Türkiyənin rolunun artmasını istə-

lib. Həmçinin ABŞ nəinki regionda, həm də qlobal səviyyədə söz sahiblərindən birinə qarşı "Qarabağ" adlandırmaları mövcud olmayan bir məfhumun reytinqinin bu səbəbdən aşağı düşdüyü göstərdi. Azerbaycanın ərazi bütövlüyüne hörmət etməyən bir dövlət - bir daha qeyd edirəm ki, "Freedom House" ABŞ Döv-

barıza də kəskinləşdi. İndi tamamilə yeni münasibətlər sistemi formalasib, Rusiya xeyli zəifləyib, amma müəyyən təsir imkanlarını saxlayır, İran dini amile söykənərək hərəkət etməyə çalışır, bu mənada Azerbaycanın şie əhalisindən, Gürcüstanın müsəlmanlarından yaranmağa, Ermənistanla yaxınlaşmaq üçün isə uydurma "qədim tarix birliliyi" amilində istifadə etməyə çalışır. Türkiyə Azerbaycanın maraqlarını öz maraqları ilə üzəşdirir, birge maraqları müdafiə edir." **A.Nağı hesab edir ki, bu şəraitdə ABŞ-Türkiyə münasibətləri Azərbaycan**

□ E.PAŞASOV,
Musavat.com

İrəvan şərt qoydu: Ermənistan KTMT-ni tərk edə bilər

"Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı (KTMT) qarşısında qaldırıdığımız suallara cavab verilməsə, Ermənistan təşkilatı tərk edəcək".

Bunu Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın mətbuat konfransında İrəvanın KTMT-də iştirakının "dondurulması"నı şərh edərkən deyib.

O qeyd edib ki, siyasi qərarlar hüquqi proseslərlə qarışdırılmamalıdır: "Biz faktiki olaraq KTMT-də iştirakımızı dondurmuşuq və görüşlərdə iştirak etmirik. Hazırda yalnız bir suala cavab gözləyirik: Təşkilatın Ermənistanda məsuliyət zonası nəden ibarətdir? Bütün problemlər İrəvanın bu məsələni qaldırdığı andan başlayıb", - Paşinyan bildirib.

Baş nazir Rusiya prezidenti Vladimir Putinin sonuncu dəfə ne vaxt danişması ilə bağlı verilən suala cavabında deyib ki, son dialog Yeni il bayramından əvvəl baş tutub.

Katrıldaq ki, Nikol Paşinyan ötən ay "France24" telekanalına müraciətində Ermənistanın KTMT-də iştirakını dondurduğunu bildirib.

Təşkilatın baş katibi İmanqalı Tasmaqambetov bildirib ki, Ermənistan son vaxtlar Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) katılımının içinde iştirak etmir. O qeyd edib ki, Paşinyanın bəyanlarına baxmayaraq, üzvlüyün dayandırılması ilə bağlı heç bir rəsmi sənəd daxil olmayıb.

KTMT-nin baş katibi qeyd edib ki, təşkilat suveren dövlətin istənilən qərarına hörmətlə yanaşır. Katılık qəbul edilmiş qərarlar barədə İrəvandakı strukturları məlumatlandırmır.

Ermənistanın gündəliyində beynəlxalq qurumlarda Azərbaycana qarşı şikayətlərdən imtina məsləsi de var.

Bunu da baş nazir Nikol Paşinyanın martın 12-də keçirdiyi mətbuat konfransında deyib: "Danişqalar zamanı bu məsələ müzakirə olunub".

Onun sözlerinə görə, bu məsələni ən sonda, sülh sazişinin müddələri artıq razılaşdırıldıqda və hər iki tərəfin onları imzalamaya hazır olduğu aydınlaşdıqda müzakirə etmək olar.

Qeyd edək ki, Ermənistan Azərbaycana qarşı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə 4 dövlətlərə rəsədiyi şəkət verib, daha bir şikayət isə Beynəlxalq Ədəlet Məhkəməsində baxılır.

ürün birge işləmek öhdəliyi götürübələr. Tərəflər bele bir sazişin regional sabitliyi, əməkdaşlığı və çıxəklənməyə kömək edəcəyi barədə razılığa gəliblər. Tarixən Rusiya, Türkiyə və İran arasında nüfuz mübarizəsinin getdiyi Cənubi Qafqaz regionu müasir dövrümüzdə qlobal geosiyasi güclərin mübarizə meydanına çevrilib. Kreml üçün Cənubi Qafqaz xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Məhz buna görədiklə, Ukrayna cəbhəsində vəziyyət ağır olsa da, Moskva Cənubi Qafqazda da nüfuzunu saxlamaq üçün ciddi addımlar atır. Bu regionda Rusyanın eleyhine olan Aİ və Fransa Ermənistan vasitəsilə müəyyən addımlar atır. Lakin onların hamisi cəm halında bele Rusyanın mövqeyinə əsaslı təsir etmək potensialına malik deyil. Bu halda ABŞ-in güclü Türkiyəni de öncə çıxarmaq istəyi mümkündür.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin icraçı direktoru Sabib Məmmədov bildirdi ki, ABŞ-in Cənub Qafqaz siyaseti davamlı sülhün və barışın olmasına yönəlməyib: "Əksinə, Cənubi Qafqazda stabilliyin olması, Azerbaycanla Ermənistan arasında danişqollar prosesinin müsbət istiqamətdə getməsi onun maraqlarına o qədər də uyğun deyil. Həmçinin ABŞ Fransa ilə birgə Ermənistanı Rusyanın nüfuz dairəsində çıxarmaq üçün əlindən gələni edir ki, bu da Azerbaycan-Ermənistan münasibətlərinin daha da pisləşməsinə yönə-

ban verəsi deyil. Bu baxımdan Rusiya ilə hərəkəflə əməkdaşlığı dayandırıb, kollektiv Qərbin sanksiyalarına qoşulacağı real görünüm. Türkiye o dövlət deyil ki, ABŞ nə istəse, diktə etsin. Açıq danışsaq, Türkiyənin Rusiya ilə əməkdaşlığı Azerbaycan üçün də əlverişlidir. Bir çox məsələlər var ki, məhz bu əməkdaşlıq Rusiyası Cənubi Qafqaza münasibətdə siyasetini korrektə etməyə sövq edir. ABŞ isə Azerbaycana münasibətdə yenə də öz ampluasındadır". **Ekspert diğər mühüm detala da diq-qət çəkdi:** "Dövlət Departamentinin faktiki strukturu olan "Freedom House" təşkilatı bu yaxınlarda növbəti bədnəmə hesabatını açıqladı və öz saxta reytinqində Azerbaycanı qeyri-azad ölkə, Ermənistanı isə qismən azad ölkə kimi göstərməklə yanaşı, tərtib etdiyi xəritədə Azerbaycan ərazisinin bir hissəsini "Dağlıq

dəyişdi, region uğrunda mü-

Qızıl fonddan verilişlər

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Hökumət telekanal müdirlərini aparata çağırıb, danlamışdır. Sitat: "Kanallarda yayılan bir sıra şou və sosial verilişlərdəki biabırçı vəziyyətə bağlı ciddi iradalar sessləndirilib. Reytinq yarısında etik qaydaların pozulduğu, milli-mənəvi dəyərlərimizə xələf getirildiyi, insanların şəxsi həyatına kobud müdaxilələrin yol verildiyi bəsit və bayağı verilişlərin çöküşünə artması narahatlıq doğurmaya bilməz. Həmin verilişlərdə eybəcər qalmaqların əvvəlcədən ssenariləşdirilməsi, auditoriyanın pulla cəlb edilməsi, iştirakçılardan korrupsiya sxemlerinin həyata keçirilməsinə dair coxsayılı şikayətlər var. Gündəlik 3-5 saat davam edən bu verilişlərdə insanların şəxsiyyəti alçaldılır, efridə təhqir və ədəbsiz ifadələr işlədir, efridə mənəniyyəti, nitq qabiliyyyəti, bılık seviyyəsi tələblərə cavab verməyən aparıcılar və ekspertlər isə sanki cəmiyyət meydan oxuyurlar". Sitatın sonu.

Xəberdə həmin veriliş və kanalların adları çəkilmişdi, lakin mən burada yazmağa ehtiyac duymadım. Çünkü aşağı-yuxarı hamisi bir bezin qıraqıdır.

Ancaq Sabir demişkən, "niyə bu ayində ayrı görürsən özünü?" Telekanallar ölkəmizin, xalqımızın, inkişafımızın güzgüsüdür. Onlar başqa nə göstərə bilər? Nə var onu verirlər. Süni efridə yaratmaq olmaz. Hələ Ramiz Mehdiyev vəzifə başında olanda bu temadə palaz boyda məqalə yazmışdı. Nəticəsi necə oldu? Bələk hansıa veriliş düzəldi? Heç nadir düzəlmədi. Çünkü o verilişlərin ssenarisini elə Ramiz müəllim özü yazdı. Səhərlər. Günorta veriliş efridə gedirdi, axşam da həmin veriliş tənqid edən məqaləni qəzətə gəndərirdi. Hamısı öz oyunu idi.

Sözləşmiş, adını çək, qulağını bur söhbəti olmasın, bugündə Ramiz müəllimlə bağlı qəribə xəbər oxuduq. Deyir gedib İsrailə, müalicə olunmağa. Halbuki biz hamımız yaxşı bilirik, Ramiz müəllim azarlayanda mütləq "Semaşko"ya gedir. Qurulmasında iştirak etdiyi sahiyyə sistemine daha çox güvənir. Elə Ramiz müəllim də xəbəri tekzi eləmişdi, sadəcə, əcaib formada. Deyir mən İsraili tanımır. İndi ermənilər bundan istifadə edib dost İsraillə aramızı vur-salar necə olacaq? O boyda vəzifələr tutmuş adam İsraili tanımır, ancaq Fələstin dövlətini tənqid edir. Diplomatik qalmalıqlardır.

Qayıdaq mövzumuza. Mövzu isə odur ki, telekanalları düzəltməyin yeganə üsulu oradakı müxbirləri, aparıcıları, diktörərə prokurorluq, polisə, icra hakimiyyətinə tapşırmaqdır. Qoy hərə bir verilişi himayəsinə götürsün, necə efi-re çıxmağı öyrətsinlər.

Milli Teleradio Şurasının Nuşirəvan müəllim gedəndən sonra sənki zeiflədiyi də göz öndəndir. Yoxsa niyə kanallara xəbərdarlığı aparat eləsin? Hərə öz işinin öhdəsindən səmərəli gelməlidir. Yenə qeyd edirəm, məncə, hər verilişin aparıcısını bir reise tapşırmalıq. Yalnız bu yolla milli-mənəvi dəyərlərimiz ekranlara təzədən qaydır.

"Təzədən" demişkən... Hökumət bu reytinq dəliyicə sü-lənən, insanların şəxsiyyətini alışdan verilişlərin əvəzine nə təklif edir, bunu çox da açıqlamlırlar. Lakin ucundan-qu-lağından, bəzi işaretlərdən mövzunu qanmağa başlayırıq. Bize köhnə sovet televiziyyası modeli təklif edilir. Diktörən bəzənib-düzənib metni oxuduğu, uzun donlu nənələrin studiyada bir nöqtəyə bərkidilib mahni çaldığı, canım sənə de-sin, kombaynla pambıq yiğən əmək qəhremanlarının nü-mayıf etdirildiyi verilişlərdən səhəbet gedir. Əks halda, niyə o köhnə verilişləri son zamanlar bize təzədən göstərməyə başlayıblar? Üstəlik, "Filan kanalın qızıl fondu" adıyla!

Məsələn, bu yaxında mən eləncik "qızıl" süjetlərdən bərinə baxdim, matim-qutum qurudu. Üzüm bağının içində traktor gedir, yaylıqli qadınlar səbətdə mehsul yiğir, nə bili, göy qurşağı, çiçək buketi, ari viz-viz, Ay işığı, şəla-le-zad...

Dostlar, üzümün becəriləməsi və yiğimi heç vaxt elə romantik olmamışdır, bunun bağında yekəlmış uşaqlıq kimi gör-düyüm yazırıam (prinsipcə, o üzümçülük "Beyin oğurlanması" filmində yaxşı məzəleniblər, amma görünür, yaddan çıxıb). Üzüm bağına sovet hökuməti zəhərlili dərmanlar vur-ruru, bəzən zəhmətkeşlər cərgənin arasında uyurdular. Mənim bir bibim oğlu vardi, üzüm vedresi daşımıqdan qolları elə uzanmışdı ki, biologiya müəllimi təkamül nəzəriyyəsinin isbatı üçün onu dərsdə oranqtan timsalında şagirdlərə göstəridi. Yadimdadir, rayon xəstexanasının hekimləri niyorla basıb üzüm yiğməgə gətirmişdilər. Ağ xalatda!

Sən də deyirsən qızıl fonddur. Gör indi pis verilişlərdə nə olub...

Bəlli ki, Rusiya Qərbə üz tutacağı təqdirde Ermənistən "Ukrayna sənarisi" ilə hədəlayır: bu o deməkdir ki, Kreml Paşinyanın siyasetinə cavab olaraq Ermənistana qarşı hərbi rıçaqlardan istifadə etməye hazırlır.

Ermənistən Kollektiv Tehlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatından (KTMT) və Avrasiya İqtisadi İttifaqından çıxməq və Avropanın daxil olmaq planları sürətlə regionu Qerbə Rusiya arasında münaqişəyə doğru sövg edir. Digər aparıcı Qərb ölkəsi Böyük Britaniya da bu geosiyasi münaqişə prosesine qoşularaq Ermənistən Rusyanın "cavab tədbirləri"ndən qorumağa hazır olduğunu bəyan edib. "Yeni Müsavat"ın verdiyi xəbərə görə, bu sözləri parlamentdə Böyük Britaniya müdafiə naziriin müavini Ceyms Hippi deyib. O, Londonun "Rusiyadan gələn təhlükəyə" qarşı Ermənistən dəstekləməyə hazır olduğunu bildirib. Müdafiə nazirinin müavini Ermənistən KTMT üzvlüyünü dondurmaq qərarını tanığını və bu vəziyyətə əlaqədar Böyük Britaniyadan yardım planlaşdırlığını bildirib. Britaniya parlamentiin sorğusuna cavab olaraq Hippi vurğulayıb ki, London bu məsələdə İrevanı dəsteklemək üçün Avroatlantik müdafiəfiqləri ilə əməkdaşlıq edəcək. Rusiya Xarici İşlər Nazirliyindən isə bildirilib ki, Böyük Britaniya müdafiə nazirinin müavini Ceyms Hippinin Ermənistənə dəstək verməsi ilə bağlı bəyanatları Qərbin respublikanı Rusiyaya qarşı aletə çevirmək istəyini təsdiqləyir. "Hippinin bəyanatı təsdiq edir ki, Qərb Ermənistən regionda tutduğu, Moskvaya qarşı yönəlmüş xəttin aletinə çevirmək istəyir", - deyə bəyanatda bildirilir.

Bildirək ki, Böyük Britaniya Ermənistənə təhlükəsizlik üzrə məsləhətəşəmələrə ötən ilin payızında başlayıb. Bu məqsədə Ermənistən rəsmiləri Londona, Britaniya diplomatları isə İrevana sefər ediblər. Keçən ay Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Ermənistənə baş naziri Nikol Paşinyan, Böyük Britaniya Xarici İşlər Nazirliyinin keşfiyyat rəhbəri ilə görüşüb. Mi-6 rəhbərinin İrevana da səfərləri olub və Paşinyanla görüşüb. Keşfiyyat şefinin baş nazirle danışıqlar aparması Britaniyanın Ermənistənə müdafiə etməsi və məlumatlaşdırmasından xəbər verir. Rusiyadan olan ekspertlər isə hədələrə hesab edirlər ki, ola bilsin, Ermənistən "Moskvadan" əhəmiyyətli subsidiyalar və digər dividentlər əldə etmək" üçün "Qərbə integrasiya ilə Moskvani şəntaj edir". Digər ekspertlərə görə, məsələ dəha ciddidir və Ermənistənə həkimiyətinin hazırkı kursunun arxasında iqtisadi mülahizələr deyil, Qərbin "Rusyanı regiondan sixışdırıb çıxarmaq" məqsədləri dayanır. "Budur, ingilislər də gəlir! Paşinyanın

Ceyms Hippi

Britaniyadan sensasion

Ermənistən bəyanatı -

Qafqaz qan çanağına dönə bilər

İngilis müdafiə nazirinin müavini İrevanı Kremlin "cavab tədbirlərindən" qorumağa hazır olduğunu bəyan edib; Mi-6 rəhbərinin Paşinyanla intensiv görüşləri fonunda bu açıqlama Moskvada hiddətlə qarşılınlıb - regionu nə gözləyir?

Mi-6-nin direktoru ilə görüşməsi əbəs deyil". Martin 11-də politoloq İgor Korotçenko sosial şəbəkə hesabında qeyd edib. "Hər gün daha çox Qərb lideri Ermənistənə Qərbə integrasiyası mövzusundan danışır. Bunun da məqsədi İrevan Qərbə doğru addımlar atmaq məsələsində ruhlandırmaq və onu Rusiya ilə müdafiəfi strukturlarından el çəkməyə sövg etməkdir". Bunu isə rus analistik Andrey Areşev

laşdırıcı hallar var, Böyük Britaniya Azərbaycanın müdafiəfi olub və qalır, mühərabədə Bakını dəstekləyib". Bəli, Böyük Britaniya Azərbaycanla ən yaxşı tərəfdəşliyə malikdir. Bakı-London əlaqələri yüksək səviyyədədir. İngilislərin Cənubi Qafqazda İrevanla da yaxınlaşmaq səyləri göstərir ki, rus analitiklərin sözlərində həqiqət payı var. **Siyasi ekspert Azad Məsiyevin "Yeni Müsavat" a bildirdiyine görə, Qərb koalisiyası Cənubi Qafqaza daxil olmaq istəyir:** "Ukrayna ssenarisi Ermənistən üzərindən həyata keçirilir. Bir vaxtlar Zelenskiyə dəxərənək xəbərdarlıqlar edilmişdi. İndi Qərb müdafiəfi rəhbərələrə qələbəsini mümkinən saymadıqlarını etiraf edirlər. Hazırda Ermənistənə dəqizdirirlər. Ancaq Qərb dövlətlərinin regiona daxil olması bölgə ölkələrinin maraqlarına uyğun deyil. Çünkü burada Türkiyə, İran da var, təkcə Rusyanı narahat edən məsələ deyil. Ümumilikdə hədəf Rusyanın Ermənistəndə herbi varlığına son qoymaq və onun yerinə gəlməkdir. Qərbin regionda apardığı siyaset qaynar ocaqların yaranmasına səbəb olacaq. Həmçinin Qərb Ermənistənə görə Azərbaycanca təzyiq etməyə çalışacaq".

Analistik Elxan Şahinoğlu
 lunun qənaətinə görə, Pa-

şinyan Rusyanın çətirindən qurtulmağa çalışınca və Qərbə yaxınlaşmaq istəyini daha gur səsəndirdikcə Kremlin Cənubi Qafqazda son forpostunu itirməmək üçün müxtəlif variantları nəzərdən keçirməyə başlaması və bunların içərisində hərbi müdaxilə planının olduğu istisna deyil. "Rusya iki il əvvəl Ukraynaya qarşı mühərabəni "denasifikasiya" bəhanəsi ilə, yeni rusları qorumaq adı altında başlamışdı. Rusya Ermənistəni nəzarətə görmək üçün de bəhənə tapa bilər. Misal üçün, Rusya Ermənistənə "iki ölkə arasında mövcud sazişləri qorumaq məqsədilə" müdaxilə edə bilər. Bu halda Ermənistən ordusunun Ukrayna ordusunu kimi Rusiya ilə savaşacağı ehtimalı azdır. Teslim olacaqlar. Bəziləri soruşa bilər ki, buna beynəlxalq reaksiya necə olacaq? Bu, Kremlin vəcində deyil. Məger Kreml Ukraynaya qarşı işgalçi mühərabəyə qərar verəndə beynəlxalq reaksiyanın necə olacağını nəzərə almışdım? Kreml Nikol Paşinyanı devirmek istəyərse, Ermənistəndəki herbi bazasının və yerli radikalın-xidmətlərindən istifadə edəcək. Bundan sonra da Kreml "Qarabağ klani" vasitəsilə Ermənistəndə müvəqqəti hökumət formalasdıracaq", - deyə politoloq belə proqnozlaşdırır.

□ **Emil SALAMOĞLU**
 "Yeni Müsavat"

Iran, Rusya ve Çinin işbirliği ile "Dəniz təhlükəsizlik kəməri 2024" hərbi dəniz təlimlərinin əsas mərhəlesi martın 12-də başlayır və Hind okeanının şimal hissəsində baş tutacaq. "Yeni Müsavat" bildirir ki, bu barədə "Tasnim" agentliyi məlumat yayıb. Təlimlərdə Azərbaycan, Qazaxıstan, Oman, Pakistan və Cənubi Afrikənin silahlı qüvvələrinin nümayəndələri də iştirak edəcək. Təlimlərin məqsədi regionda təhlükəsizliyi gücləndirmək, beynəlxalq dəniz ticarətini qorumaq, dəniz quldurluğu və terrorizmə mübarizə, dəniz emalıyyatları sahəsində emalıyyat və taktiki təcrübə mübadiləsidir.

Bundan əvvəl İran Hərbi ləşdiyi bu regionda əhəmiyyətli ölkələrdir. Bu baxımdan Azərbaycanın adıçəkilən dövlətlərin təşkil etdiyi təlimlərdə iştirakı Hərbi Dəniz Qüvvələrimizin döyüş hazırlığının tek-milləşdirilməsindən ibarətdir. **R.Məmmədli hesab edir ki, bu məsələyə iki müstəvиде yanaşmaq olar:** "Birinciisi, siyasi aspektində qiymət verməliyik. Belə ki, bu regionda Çin, Rusiya, İran kimi dominant dövlətlər yerləşir. Xüsusən də Qərbin son zamanlar Bakıya qarşı ədalətsiz mövqə nümayış etdirməsi fonunda Azərbaycan "Şərqi bloku" ilə əməkdaşlığı dərinləşdirməyə məcbur edirlər. Xatırlayıram ki, 90-ci illərdən başlayaraq Azərbaycan Ordusu NATO-nun fəaliyyət göstərdiyi sülhməramlı missiyalarda, təlimlərdə iştirak edirdi. Azərbaycan NATO ilə integrasiya məqsədilə mərkəz de formalaşmışdır. Hətta hərbi hissələrdən biri NATO standartları səviyyəsində hazırlanmışdır. Bu istiqamətdə ciddi işlər gedirdi. Azərbaycan hərbi qulluqçuları taktiki və qərargah təlimlərində iştirak edirdilər.

Hərbi ekspert Ramil Məmmədli "Yeni Müsavat" a qeyd etdi ki, Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələri dün yanın bir çox sularında müxtəlif təyinatlı təlimlərdə iştirak edib: "Eyni zamanda quru təlimlərdə, qərargah təlimlərində müşahidəçi qismində qoşulublar. Təbii ki, Rusiya, İran və qlobal imkanlarına görə Çin Azərbaycanın da yer-

Azərbaycan Hind okeanındaki hərbi təlimlərdə

İran, Rusya və Çinin işbirliği ile "Dəniz təhlükəsizlik kəməri 2024" təlimləri başlanıb; "Hərbi Dəniz Qüvvələrimizin döyüş hazırlığı təkmilləşdirilir" - ekspert

Lakin 44 günlük müharibədən əvvəl Bakının açıqladığı mövqə və sonrakı dönəmdə əley-

himizə addımlar səbəbindən NATO ilə münasibətlərə yenidən baxmalı olduq. Habelə,

Qərb təsisatları ilə əməkdaşlığı yenidən nəzərdən keçirdik".

Şərqi ölkələrinə gəlince,

bərpa edəcək, hətta daha da böyütmək imkanı qazanacaq. Bu, texminən boşboğaz molla Amilinin "şirin quyuğu" ilə bağlı metaforik söz ifrazatına bənzəyir. Rusyanın suveren əraziyini başqa bir ölkənin əraziyi kimi təqdim etdikdən sonra "regiondankənar müdaxiləye imkan verilməyəcəyi" barədə hədə-qorxunun hansı qütbə ünvanlaşdırılmışlığını müəyyənleştirmək mümkün deyil. Musəvi kimi nəzərdə tutur? Əger xəritəni əsas götürsek, Rusiyani. Yox, əgər reallığı nəzərəalsaq, Qəribi. İran bir tərəfdən Qərbin regiona müdaxiləsinə qarşı çıxış etdiyini iddia edir, digər tərəfdən Zəngəzur dəhlizinə qarşı çıxış etməklə Qərbin bölgədəki istəklərinə dəstək verir. Bu baxımdan, Musəvinin xəritəsinin və sözlərinin çox da ciddiyyətli şəkildə baş verib, o zaman mesajın Rusiyaya deyil, Gürcüstana ünvanlandığını düşünmək olar. Məlum olduğu kimi, Tehran Orta dəhlizə və onun həyata keçirilecəyi təqdirdə ayrılmaz bir hissəsi olan Zəngəzur dəhlizinə qarşı çıxış edir. İran əraziyindən yan keçən heç bir kommunikasiya layihəsinin icrasında maraqlı deyil və bacardığı qədər bu prosesin qarşısının alınmasına çalışır. Xəzər üzərindən həyata keçirilən istənilən nəqliyyat və enerji layihəsi İranın qəzəbini tuş gəlir. Halbuki bu ölkə "Iran" adlandırdığı dövrden SSRİ-nin süqtuna kimi Xəzər dənizindən mübariqli görünse də, yaxın gələ bilməyiblər. Səfir bu xəritə ilə Gürcüstanı İran və Ermənistan əraziyindən keçən layihələrin bir hissəsi olmağı dəvət edir və bununla da mesaj verməye çalışır ki, Rusiya əvvəl Cənubi Qafqazdan, sonra isə bütünlikdə regiondan yavaş-yavaş "buxarlanacaq" və Gürcüstanı nəinki öz ərazi bütövlüyüünü

BAXCP sədrinin müavini, politoloq Elçin Mirzəbəyli xəritənin ciddiyyə alınmasının tərəfdarı deyil: "Əger sözügedən xəritənin paylaşılması məqsədyönlü şəkildə baş verib, o zaman mesajın Rusiyaya deyil, Gürcüstana ünvanlandığını düşünmək olar. Məlum olduğu kimi, Tehran Orta dəhlizə və onun həyata keçirilecəyi təqdirdə ayrılmaz bir hissəsi olan Zəngəzur dəhlizinə qarşı çıxış edir. İran əraziyindən yan keçən heç bir kommunikasiya layihəsinin icrasında maraqlı deyil və bacardığı qədər bu prosesin qarşısının alınmasına çalışır. Xəzər üzərindən həyata keçirilən istənilən nəqliyyat və enerji layihəsi İranın qəzəbini tuş gəlir. Halbuki bu ölkə "Iran" adlandırdığı dövrden SSRİ-nin süqtuna kimi Xəzər dənizindən mübariqli görünse də, yaxın gələ bilməyiblər. Səfir bu xəritə ilə Gürcüstanı İran və Ermənistan əraziyindən keçən layihələrin bir hissəsi olmağı dəvət edir və bununla da mesaj verməye çalışır ki, Rusiya əvvəl Cənubi Qafqazdan, sonra isə bütünlikdə regiondan yavaş-yavaş "buxarlanacaq" və Gürcüstanı nəinki öz ərazi bütövlüyüünü

"Atlas" Araşdırıcı Mərkəzinin rəhbəri Elçin Şahinoğlu cənub qonşumuzun Azərbaycana qarşı məkrili siyasetini davam etdirməsinə xüsusi yer ayırdı: "İran əvvəlkilik siyasetində ikili standartlardan çıxış edir. Bir tərəfdən 3+3 ideyasını dəstekləyir və deyir ki, başqa ölkələr Cənubi Qafqazda fəal olmasın, maraqları burada təmsil olunmasın. Digər tərəfdən isə görürük ki, Ermənistan Qərb ölkələri ilə six əməkdaşlıq edir. Hətta Fransa jandarmı Qəribi Zəngəzur istiqamətində sərhəddə yarışır. İran da yaxın əraziyidir. Düzdür, son zamanlar İran

ekspertin sözlerinə görə, əvvəlcə əməkdaşlıq, indi isə müttəfiq olduğumuz Rusiya Hind okeanındaki təlimlərdə var, Pakistan da müttəfiq ölkə olaraq həmin təlimlərdə iştirak edir.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın Hərbi Dəniz Qüvvələri 1919-cu ilin avqustunda ingilisler Azərbaycanı tərk etdikdən sonra formalşamışa başlayıb: "Bu vaxta qədər Xəzər dənizinin qərb sahilində müdafiəni ingilis hərbi gəmiləri təşkil edib. 1919-cu ilin sonlarında Baş Qərargahın nəzdində 6 ştat vahidindən ibarət xüsusi hərbi dəniz şöbəsi yaradılıb. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi 2024-cü tədris ilinin hazırlanıq planına əsasən, Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) döyüş və təmənedici gəmilər dəstəsinin taktiki təlimi keçirilib. Təlimin əsas məqsədi ərazi sualarımızda yaranan bıləcək təhdid zamanı komandirlərin və qərargah zabitlərinin birgə fəaliyyətlərinin işlənmesi, eləcə də bölmələrin döyüşdə idarə olunması üzrə bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsidir.

□ **Emil SALAMOĞLU**
"Yeni Müsavat"

Bakıdakı İran səfirinin xəritə mesajı kimlərədir?

Bunu Musəvinin zəif coğrafiya bilikləri kimi qəbul etmək olardı, lakin...

Iranın Azərbaycandakı səfiri Abbas Seyid Musəvi X hesabında Qafqaz xəritəsinin maraqlı təsvirini yerləşdirib. Bu xəritədə Gürcüstan sərhədləri qismən Çeçenistan, İnquşetiya və Qaraçay-Çerkəz ərazilərini əhatə edir. Xatırladaq ki, bu, Rusyanın suveren əraziləridir. Xəbəri "Turan" yayıb.

Bildirilir ki, səfir bu təsviri aşağıdakı mətnlə müsayiət edib: "Qafqazın problemləri yalnız bu regionun ölkələrinə aiddir. İran və digər region ölkələri Qafqazda sabitlik və təhlükəsizlik üzrə "3+3" təşəbbüsünü qətiyyətlə dəstəkləyir və regiondankənar müdaxiləye heç vaxt dözməyecək. Digər fundamental məsələlərdə olduğu kimi, bizim bu fundamental məsələdə də Qərbin məqsədləri və istəkləri ilə ciddi problemlərimiz var".

Musəvinin nəşrini zəif coğrafiya bilikləri kimi qəbul etmək olardı, lakin bu nəşr və xəritə İRNA dövlət agentliyinin söylə-

di: "Irəvanın Moskva ilə münasibətlərinin dalana dəriməsi fonunda Qərbin regionda aktivləşməsi, tədricən dəha çox hərbi mövcudluğa چevriləməsi artıq İran üçün təhdid yaratmağa başlayıb. Paşinyan hökumətinin Ermənistanda Rusyanın hərbi bazasını Fransanın hərbi mövcudiyəti ilə əvəzləmək niyyəti Tehranın susa bıləcəyi məsələ deyil. Düzdür, İran özünün Qafqazdakı əsas mütəfiqi ilə açıq konfliktə girəcək. Nəfərət, lakin İran Xərici İşlər Nazirliyinin ayrı-ayrı rəsmilərinin oxşar bəyanatları, o cümlədən İranın Azərbaycandakı səfirinin X sosial şəbəkəsindəki paylaşımları Ermənistandan davranışlarının Tehranda açıq narazılıq yaratdığını deməye əsas verir. Proseslər hənsi istiqamətdə cərəyan-

rəsmiləri yumşaq şəkildə Ermənistana xəbərdarlıqlarını çatdırırlar. Amma Ermənistən bu siyasetini dəyişmir. Bugünlərə Ermənistən müdafia naziri Suren Papikyanı Tehrana səfərə göndərmişdi. Yeni İranı da yumşaltmağa çalışırlar. Cənub qonşumuz Ermənistəna heç bir təzyiq etmir. Rusiya isə resmi İrəvanın siyasetindən ciddi şəkildə narazıdır və bu nu açıq şəkildə ifadə edir. Deyir ki, Avropa müşahidə misiyası Rusiyaya qarşıdır. Amma İrəndən bu yöndə heç bir açıqlama görmürük. Bunun əvezinə dələyi mesajlar göndərirlər, yaxud xəritələr yayımlayırlar. Bu arada Azərbaycana qarşı da yene məkrli siyasetə davam edir. Bugündə İranın Rəşt şəhərində Azərbaycan əleyhinə bir toplantı keçirilib. Orada separatçı Əlikram Hümbətovun fəaliyyəti haqqında fikirlər səsləndirilib. Bir tərəfdən İran Azərbaycanla münasibətlərin yüksəlməsini, Tehrəndəki səfirliyimizin fəaliyyətinin bərpa edilməsini istəyir, digər tərəfdən isə eleyhimizə müəyyən tədbirlər keçirirler. Əlbəttə, Azərbaycan regional əməkdaşlığın tərəfdarıdır. "3+3" ideyasını ele ilk təklif edənlərən biri də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev olub. Amma bu istiqamətdə əməkdaşlıq hələ ki mümkün deyil. Gürcüstan bu formatda iştirak etmir. Ermənistən öz qəti rəyini bildirməyib. İran anti-Azərbaycan siyasetini davam etdirir. Regional əməkdaşlıq faydalıdır. Azərbaycan da Qərb ölkələrinin bölgədə yerləşməsini istəmir. Amma problem ondadır ki, İran açıqlama verir, digər tərəfdən də fərqli siyaset yürüdür".

□ **Cavanşir ABBASLI**
"Yeni Müsavat"

Dərmanların satışı və istifadəsi üçün yeni qaydalar

Qablaşdırılması hər hansı dilde olan derman vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınmaqla, dərman vasitələrinin dövlət reyestrinə daxil edilərək həmin dilde olan qablaşdırma ilə idxlalma, satışına və istifadəsinə yol veriləcək.

"Medicina" APA-ya istinadən xəbər verir ki, layihəyə əsasən, reseptə yazılmış təsireddi maddə üzrə aptek təşkilatında mövcud olan dərman vasitələri və onların qiymətləri barədə aptek təşkilatının satıcısı tərəfindən istehlakçıya məlumat verilməlidir.

Dərman vasitələrinin ekspertizası əsasında qablaşdırılması Azərbaycan, türk, rus, ingilis, alman, ispan, italyan, fransız və macar dillərində olan, dərman vasitələrinin sadələşdirilmiş ekspertizası əsasında ise beynəlxalq patentləşdirilməmiş adı və əmtəə nişanı adı latin və ya kırıl əlifbasında olmaq şərtiə qablaşdırılması hər hansı dilde olan dərman vasitələri dövlət qeydiyyatına alınmaqla, dərman vasitələrinin dövlət reyestrinə daxil edilərək həmin dilde olan qablaşdırma ilə idxlalma, satışına və istifadəsinə yol veriləcək.

Dərman vasitəsinin Azərbaycan dilində olan istifadə təlimatı qablaşdırmanın içərisində və ya qablaşdırmanın yanında dərman vasitesini müşayiət etmədiyi təqdirdə istehlakçının tələbi əsasında aptek təşkilatı tərəfindən kağız formasında çap edilərək ona təqdim olunacaq.

Zərərçəkmiş şəxsin razılığı olmadan bunu edənlər cəzalandırılacaq

Zərərçəkmiş şəxsin razılığı olmadan onun foto və ya videosunu mediya təqdim edənlər cəzalandırılacaq. "Report" xəbər verir ki, bununla bağlı İnzibati Xətaclar Məcəlləsinə dəyişiklik edilməsi təklif edilib.

Qeyd olunub ki, bərəsində inzibati icraat aparılan şəxsin və zərərçəkmiş şəxsin razılığı olmadan inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat zamanı foto və ya videoçəkilisin, yaxud səsəyazma materiallarının media subyektine təqdim olunması da məcəllənin 376-ci maddəsinə əsasən inzibati məsuliyyətə səbəb olacaq.

Azərbaycanda 2 ayda vergi daxilolmaları 3 milyard manatı keçib

Bu yanvar fevral aylarında İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin xətti ilə dövlət büdcəsinə 3 milyard 156,6 milyon manat vergi daxil olub. "Report" bu barədə quruma istedadən xəbər verir.

Məlumata görə, bunun 1,9 milyard manatdan çoxu qeyri-neft-qaz sektorundan toplanılıb ki, bu da 1 il əvvələ nisbətən 14,8 % çoxdur.

Martın 11-də SOCAR prezidenti Rövşən Nəcəfin sərəncamı ilə "Azəriqaz"ın baş direktoru vəzifəsindən azad edilib. Ruslan Əliyev 2019-cu ilin noyabrından bu vəzifədə işləyirdi. Qeyd edək ki, ondan əvvəlki direktor Əkbər Hacıyev "Azəriqaz"ın rəhbəri postunda 10 il çalışmışdı.

ölənlərin sayında ciddi artım müşahidə olunub. Martin 11-də Masallı rayonu, Dadva-2 küçəsində yerləşən fərdi yaşayış evində 3 nəfərin ölməsi barədə rayon prokurorluğunə məlumat daxil olub. Araşdırma zamanı qeyd olunan evdə yaşayan 1998-ci il təvəllüdü Aytac Əzimova və onun iki azyaşlı oğlunun dəm qazından zəhərlənərək ölmələri müey-

quraşdırılmasa, "Azəriqaz" həmin mənzillərə təbii qazın verilmesinə icazə vermir. Lakin "Azəriqaz"ın bu səlahiyyəti yalnız yeni tikilən mənzillərə şəmildir. Daha əvvəlki dövrde qaz şəbəkəsinə qoşulan binalarda və fərdi evlərdə detektorların quraşdırılmasını tələb etmək "Azəriqaz"ın səlahiyyətində deyil.

Azərbaycanda da belə qurğular satışda var. Qiyməti etməyə bilərsiniz. Dəm qazın dan qorunmaq üçün hamam otağının ölçüləri de standartla- ra uyğun olmalıdır. Hamamın hündürlüyü 2.20 sm, qapısı da bayır açılmalı və aşağısında dəliklər olmalıdır. Həmin dəliklər vasitəsilə xaricdə havanın daxil olması, qazın yanma prosesinə kömək etməsinə hesablanıb. Cox təessüf ki, əksəriyyət bu normativləri bilmir və ya əməl etmir. Qaz qız-

"Azəriqaz"ın rəhbərinin işdən çıxarılmasının iki səbəbi

Ruslan Əliyev hazırda iqtisadiyyat nazirinin müavini olan Rövnəq Abdullayevə yaxın kadr kimi tanınırdı, son aylar dəm qazından boğulmaların bu sərəncamla əlaqəsi var mı?

Ruslan Əliyevin hələ bir neçə gün əvvəl işdən çıxarıldığı haqda xəber yayılsa da, rəsmi mənbələr bunu təsdiq ləmirdi. "Yeni Müsavat" a yaxın mənbə bildirib ki, Ruslan Əliyev yaxın etrafına hələ yanvarda işdən çıxarılaçığını deyibmiş.

Ruslan Əliyev SOCAR-in sabiq prezidenti, hazırda iqtisadiyyat nazirinin müavini olan Rövnəq Abdullayevə yaxın kadr kimi tanınırdı, onu direktor vəzifəsinə də o təyin etmişdi. İndi Rövnəq Abdullayevin hakimiyətdən təməlli uzaqlaşdırılması prosesi gedir. AFFA prezidentliyinə də daha namizəd olmayıcaq Rövnəq Abdullayevin formal olaraq işlədiyi nazir müavini postunu da tərk edə biləcəyi söylənilir.

Bu barədə Dia-az.info-ya danışan mənbə iddiədir ki, əslində Ruslan Əliyev hazırda mövqeləri ən zəif olan məmurların başında gelir. Mənbenin söylədikləri: "Onun istefaya göndərilməsi əslinde çox asan məsələdir. Sadəcə olaraq, onun dövründə o qədər böyük yeyinti işləri həyata keçirilib ki, Ruslan Əliyevin asanlıqla - sakit şəkildə gedəcəyini gözləmək sadələvhələk olar. Xüsusi xidmet orqanları onun fəaliyyətini araşdırarsa, ortaya çox ciddi faktlar çıxar. Saygac deyişdirmə behanəsi ilə, hem də bir neçə dəfə dövlət büdcəsi və vətəndaşlar aşkar şəkildə qarət olunub. Bu, hamisi deyil... Çox ciddi faktlar var və məhz bu səbəbə görə onun həbsi də istisna deyil".

"Azəriqaz"ın rəhbərini qazdan boğulmala görə işdən çıxardıqları haqda da iddialar var. Belə ki, son günlər qazdan boğulub

Ruslan Əliyev

yən olunub. Sumqayıtda 5 nəfər, Gədəbəyde isə 7 nəfər dəm qazından zəhərlənib.

Son 1 ayın statistikasına nəzər salanda dəhşət saçan mənzerə göz ömürə gəlir. Abonentlər bu zəhərlənmələrin səbəbini qazın keyfiyyətsiz olmasına, rəsmi qurumalar isə əhalinin tehlükəsizlik tədbirlərinə düzgün riayət etməməsində görür. Ekspertlər isə deyir ki, eger qazın terkibinə hər hansı bir zəhərli maddə qatılısaydı, bu halda dəm qazından boğulmalar daha kütlevi şəkildə olardı. Zəhərlənmə 1-2 mənzildə deyil, bütün evlərdə meydana gələ bilərdi.

Ölkəmizdə qazpaylayıcı ilə istehlakçı arasındakı bütün münasibətlər "Qazdan istifadə Qaydaları" ilə tənzimlənir. Qeyd edək ki, həmin qaydaların tələblərinə uyğun olaraq yeni tikilmiş binalara və fərdi yaşayış evlərinə qazın açılışına icazə verilməsi üçün nəzərdə tutulan tələblərdən biri de məhz mənzillərdə qaz detektorlarının quraşdırılmasıdır. Hamam otağında suyun fasılısızlığı halında bunu hiss

direcilişindən asılı olaraq 30-50 manat arasında deyisir. Cox təessüf ki, insanlarımız bu kimi qurğulara pul xərcləməyə həvəslidir. Nəticə isə acınacaqdır. İnsanlarımız hamam otaqlarında dəm qazından zəhərlənməsi mövsümü temperaturlar aşağı düşdükcə artır.

"Ayaq ucunda səssiz-səmirsiz gələn ölüm"ün qarşısını almaq üçün sakınlər evlərinə deyil, kənara çıxarılmalıdır. Bundan əlavə, gecələr qızdırıcı lazımdır. Çünkü müvafiq standartları bilmədiyi üçün yanlışlığa yol verə bilər. Qazla yanış davranış isə faciə ilə nəticələnir.

Bundan əlavə, gecələr qızdırıcı lazımdır. Çünkü müvafiq standartları bilmədiyi üçün yanlışlığa yol verə bilər. Qazla yanış davranış isə faciə ilə nəticələnir. Bundan əlavə, gecələr qızdırıcı lazımdır. Önce odu getirmək lazımdır, sonra qazı açmaq gərəkdir. 1 kubmetr metan qazı yanana zaman 9 kubmetr hava lazımdır. Bu hava çatmayanda və ya çox olanda yanma prosesi pozulur. Bu zaman da karbon 4 oksid əvzəzine, karbon 2 oksid ayrılır və 7 dəqiqə ilə 30 dəqiqə arasında o mühitdə nefəs alan insan zəhərlənir. Ona görə de tüstü, boru ilə xaricə ötürülməli və bu boru da damdan yarım metr hündürlərə qalxmalıdır.

Mütəxəssislər deyir ki, dəm qazından zəhərlənmək üçün hamam otaqlarının havalandırma sistemine də diqqət etmək lazımdır: "Dəm qazının spesifik, haradasa sarımsaq iynə oxşar qoxusu var. Dəm qazı gözlərde qıçılmağa oxşar reaksiya yaradır. Hamam otağında suyun fasılısızlığı halında bunu hiss

□ Elşən MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Nyu-Yorkdan “Toplum” TV açıqlaması

Bir qrup media nümayəndəsi
Ələsgər Məmmədlinin zamine
buraxılması üçün müraciət edib

Martin 11-da Jurnalıstları Müdafiə Komitəsi (Nyu-Yorkda yerləşir) “Toplum” TV-nin əməkdaşlarının saxlanması ilə bağlı bəyanat yayıb. (“Turan”)

“Martin 6-da saat 13:30-a yaxın paytaxt Bakıda onlarla mülki geyimli polis “Toplum” TV-nin redaksiyasına daxil olub, orada olan bütün əməkdaşların avadanlıq və telefonlarını müsadidə ediblər. Ən azı 10 nəfəri şəhər polis idarəsinə aparıblar. Polisdən “Toplum” TV-nin baş redaktoru Xədicə İsmayılovaya bildiriblər ki, o da dindirməyə çağırılmağa hazır olsun”, - komitənin bəyanatında deyilir.

Video redaktoru Müşfiq Cabbar, reportor Fərid İsmayılov və sosial şəbəkələr üzrə menecer Elmir Abbasov istisna olmaqla, digər jurnalıstlər Martin 6-da gecə yarısına yaxın sərbəst buraxılıblar.

Martin 8-də mülki geyimli polis “Toplum” TV-nin quucusu Ələsgər Məmmədlini onkoloji xəstəlik şübhəsi ilə müalicə aldığı klinikadan çıxarkən həbs edib.

Martin 9-da Xətai Rayon Məhkəməsi eyni zamanda Media Hüquqları qrupunun (Media Rights Group) təsisçisi olan Məmmədlini dörd ay müddətinə həbs edib, polis onun mənzilində 7300 avro (7970 ABŞ dolları) nağd pul tapdığını bildirib.

Jurnalıstlər pul qaçaqmalçılığı ilə bağlı ittihamları rədd edərək bildiriblər ki, onların evlərinə pulları polis özü qoyub. Bu ittiham üzrə Azərbaycan Cinayet Məcəlləsinin 206.3.2-ci maddəsi ilə səkkiz ilədək azadlıqdan məhrumetmə cəzası nəzərdə tutulur. Bəyanatda həbslərə etiraz edilir.

“Turan” xəbər verir ki, bir qrup media nümayəndəsi Ələsgər Məmmədlinin zamine buraxılmasını xahiş edib.

Azərbaycanın bir qrup jurnalisti və media eksperti Daxili İşlər Nazirliyinin rəhbəri Vilayet Eyvazova müraciət edərək “Toplum” TV-nin həmtəsisçisi, “Toplum” TV işi üzrə istintaq çərçivəsində həbs edilmiş Ələsgər Məmmədlinin azad edilməsini xahiş edib.

“Uzun illərdir ki, biz Ələsgər Məmmədlini savadlı media eksperti, radikalizmdən uzaq və qanunçuluq tərəfdarı olan təcrübəli hüquqşunas kimi tanıyırıq. Bunu belə, biz dövlət orqanlarının kiminse fəaliyyəti ilə əlaqədar yaranmış şübhələri araşdırmaq səlahiyyətinə müdaxilə etmirik. Narahatlığımıza əsas sebəb bir neçə gün əvvəl xəstəxanada müayinə zamanı Ələsgər Məmmədlinin daxili orqanlarında şışların aşkar edilməsidir. Həkimlər onların bədxassəli olduğunu bildirirlər, həmkarımızın təcili olaraq keyfiyyətli müayinə və intensiv müalicəyə ehtiyacı var.

Cənab nazir, xahiş edirik, Ələsgər Məmmədli ilə bağlı istintaq hərəkətlərinin onun azadlığıda qalması şəraitində həyata keçirilməsi barədə müraciətimizi nəzərə alaşınız.

Müraciəti “Yeni nəsil” Jurnalıstlər Birliyinin rəhbəri Arif Əliyev, media eksperti, Bakı Dövlət Universitetinin professoru Qulu Məhərrəmli, Azərbaycan Jurnalıstlər Birliyinin və “Ayna-Zerkalo” onlayn nəşrinin rəhbəri Elçin Şıxlı və “Turan” agentliyinin direktoru Mehman Əliyev imzalayıblar.

Avrupa Şurasının Jurnalıstikanın Müdafiəsi və Media Nümayəndələrinin Təhlükəsizliyi Platforması “Avropada mətbuat azadlığı: vəziyyəti deyişdirməyin vaxtıdır” başlıqlı illik hesabatını dərc edib. Beynəlxalq jurnalıstika təşkilatları və Avropa Şurasının tərəfdəşləri tərəfində hazırlanmış 100 səhifəlik məruzə Yunanistanın Selanik şəhərində keçirilən mətbuat konfransında təqdim edilib.

“Turan” xəbər verir ki, Azərbaycan həmin hesabatın “jurnalıstların qətləne görə cəzasızlıq” adlı bölümünə də daxil edilib. “Burada nümunə kimi jurnalist Elmar Hüseynovun və publisist Rafiq Tağının qətlinin üstünün açılmaması göstərilir. Həmçinin qeyd edilir ki, Azərbaycanda jurnalıstların “fealiyyətlerinə görə qisas olaraq” inzibati həbslərə məruz qaldığı hal-lar qeyd olunur”, - deyə “Turan” in xəbərində deyilir.

Avropa Şurasının hesabatında Bakının adının çəkilmesi qərezdir, yoxsa?

Jurnalıstların Həmkarlar İttifaqının sədri, Azərbaycan Mətbuat Şurası İdare Heyətinin üzvü, media eksperti Müşfiq Ələsgərli “Yeni Məsəvət” a bildirdi ki, Avropa Şurasının “Jurnalıstların təhlükəsizliyi və müdafiəsi platforması” (JTMP) üzrə keçirilən son hesabat toplantısı media azadlığının durumu ilə bağlı qlobal səviyyədə çox ciddi problemlərin mövcud olduğunu üzə çıxardı. Bu hesabatda əks olunanların mahiyətini açmaq üçün önce platformın iş prinsipinə və hesabatları hazırlamaq metodologiyasına diqqət yetirmək lazımlı. “Məlumat üçün qeyd edək ki, JTMP Avropa Şurasının nəzdində fəaliyyət göstərsə də, dünyadan müxtəlif qütb'lərində mövcud olan ümumilikdə 15 beynəlxalq jurnalıst təşkilatı tərəfindən idarə olunur. Bu 15 təşkilatdan hər biri qlobal media azadlığı üzrə əlində olan faktları təqdim edir və nəticədə ümumi hesabat yaranır. Beləliklə, media, söz-ifadə azadlığı üzrə qlobal tendensiyalar barədə ümumi təsəvvür formallaşdırılır.

Bununla yanaşı, JTMP-nin yekun hesabatlari daha çox Avropa ölkələrini əhatə edir, məxsusi olaraq Avropa məkanı üzərində fokuslaşır. Sonuncu hesabat da əsasən 46 Avropa Şurasına üzv dövləti, həmçinin AŞ-dən çıxarılmış Rusiya və Belarusda baş verən media incidentləri üzərində quru-

Azərbaycanın adı 100 səhifəlik media hesabatında

Mətbuat Şurasının İdare Heyətinin üzvü: “Elə təəssürat formalaşdırırlar ki, guya Azərbaycan...”

lub. Amma paralel şəkildə media azadlığını təhdid edən əsas qlobal tendensiyalara da münasibət bildirilir. Məsələn, hazırda ən çox narahatlıq doğuran mövzularından biri kimi münaqişə bölgələrində fəaliyyət göstərən jurnalıstların təhlükəsizliyi probleminə toxunulur. Qeyd edilir ki, 2023-cü ilin oktyabrında yenidən alovlanan Israel-Fələstin münaqişəsi nəticəsində qısa zaman kəsiyində “Qəz-za zolagında 105 nəfər jurnalist öz həyatını itirib. Yüzlərlə jurnalist fiziki xəsəret və təhdidlər edilir. On faciəsi budur ki, jurnalıstlərle bağlı baş vermiş qətl hadisələri üzrə hər 10 işdən 9-u açılmamış və cəzasız qalır. Cəzasızlığın kəmiyyəti 90 faizi töür. Yeni jurnalist qətlərinə görə cəzasızlıq problemi qlobal tendensiya olaraq təqnid edilir.

Növbəti sırada isə jurnalist həbsləri və təhdidlər dayanır. Bu məqamda qeyd edirlər ki, eyni problem Avropa qitəsindən də yan keçməyib. Məsələn, 2022-ci ilə dək dünyada 67 nəfər jurnalist qətlə yetirilib. 363 nəfər jurnalist həbsdə olub. 2022-ci ilə həbsdə olan 363 nəfər jurnalistdən 124 nəfəri Avropa ölkələrinin, qalan 239 nəfər isə digər qıtə dövlətlərinin payına düşür. Qətlə yetirilmiş 67 nəfər jurnalistdən isə 13 nəfəri Avropa ölkələrinin, qalan 54 nəfər digər qıtə dövlətlərinin payına düşür.

JTMP hesabatında vurgulanır ki, jurnalist qətləri və həbsi ilə bağlı problemlərin dünyadan inkişaf etmiş qismində Avropada baş vermesi ciddi fəsadlar yaradır. Bu tendensiya digər ərazilər üçün pis örnəyə çevrilir. Məsələn, yuxarıda jurnalist qətlərinin cəzasız qalmasından həbs etdi. Cəzasızlığın kəmiyyətinin 90 faizi ödüyüni qeyd etdi. Bu hal Avropa məkanı üçün də xarakterikdir. Son 30 il müddətində dün-yada 2 min 900 nəfərdən çox jurnalist peşə fəaliyətine görə qətlə yetirilib,

nin üstü açılmayıb, bu qətlər görə heç kim cəzalandırılmayıb.

Beləliklə, JTMP hesabatı media incidentlərinin, tendensiyaların qlobal dəyərləndirilməsini aparır, onların aradan qaldırılması yönündə addımlar atılmasını təşviq edir. Amma çox qəribədir ki, kimlərə həmin müzakirələrin Azərbaycanı hədəf alıdığı vurgulamağa çalışır. Elə təəssürat formalaşdırırlar ki, guya Azərbaycan dünya üçün pis nümunəyə çevrilib, guya JTMP-nin ümumi hesabatının motivi Azərbaycan üzerinde qurulub. Sanki Avropa Şurası ilə Azərbaycan arasında yaranmış gərginliyin daha da dərinləşdirilməsinə təşəbbüs göstərilir.

Ekspert vurguladı ki, bu, tamamilə yanlış yanlışmadır. Düşünülmüş şekilde irəli sürülmüş dezinformasiyadır:

“Əlbəttə, biz Avropadan “obyektiv, qərəzsiz” hesabatlar hazırlanığını düşünürük. İslamafib, Türkafob mərkəzlər adətən bütün hesabatlarda Azərbaycanın, Türkiyənin adının neqativ fonda göstərilmesinə çalışırlar. Amma indiki hesabatın motivi bu deyil. Hesabat ümumilikdə dünyada, məxsusi olaraq Avropada neqativ proseslərin dəyərləndirilməsinə həsr edilib. Düzdür, orada Azərbaycanın da adı çəkilir. Amma bu, ümumi fonda qeyd edilir. Vurğulanır ki, Avropa-nın yalnız 4 ölkəsində media incidenti yaşanmayıb, qalan ölkələrin hər birində bu və ya digər formada problemlər baş verib. 43 ölkənin adı çəkilərken, Azərbaycana da yer verilir. Tutaq ki, jurnalist həbsi ilə bağlı danışılarkən Böyük Britaniyanın, Polşanın və digər Qərb ölkələrinin adından başlayaraq, digər dövlətlərin də adları çəkilir”.

□ **Etibar SEYİDAĞA, “Yeni Məsəvət”**

Azərbaycan ərazisində xüsusi karantin rejimi növbəti dəfə iyulun 1-i saat 06:00-dək uzadılib.

Qeyd edək ki, bu müddət 2 aprelə kimi nəzərdə tutulmuşdur.

Çində yaranan "X" xəsteliyi təsəvvür etdiyimizdən də qorxunc və dəhşətlidir. Çinli epidemioloqlar "X" xəsteliyinin qarşısının alınmasının çətin olacağını bildiriblər. Həkimlərin qənaətinə görə, sözgədən xəsteliyin yaratdığı pandemiya riski qlobal iqlim dəyişikliyinin sürətlənməsi, insan fəaliyyətinin genişlənməsi və patogenlərin növlərəsi ötürülməsinin artması və digər bu kimi amillərlə bağlı ola bilər.

"X" xəsteliyinin ən müüm xüsusiyyətləri yüksək patogenlik və yayılma sürətidir; xəstəlik asanlıqla mutasiyaya uğrayır. Bəs görəsən, bu xəsteliyin Azərbaycanda yayılma riski varmı? Ümumiyyətə, bu tip viruslara qarşı tədbirlər hansı dərəcədədir?

Mövzu ilə bağlı **infeksiyonist-hekim Ləman Qalimova** Yenisabah.az-a açıqlamasında bildirib ki, bu cür xəsteliklərdən qorunmaq üçün ilk olaraq profilaktik qaydalara emək etmek lazımdır: "'X" xəsteliyi, ümumiyyətə, konkret bir virus və ya xəstəlik deyil. Xaxın gələcəkdə yayılması gözlənilən hər hansı bir xəsteliyin şərti adıdır. Bu xəstəliklərə bilsin ki, hənsə virusun mutasiya olunmuş, ağırlaşmış formasıdır. Amma bu xəsteliklərdən qorun üçün ilk olaraq profilaktik qaydalara riayet etmek lazımdır. Əl güzgü, sosial məsafə, maskadan istifadə mühüm şərtidir. Düzdür, bizdə epidemioloji olaraq bütün tədbirlər görülür,

ancaq hansı xəsteliyin bize haçan gələcəyini öncədən müəyyən etmək mümkün deyil".

İnfeksiyonist Sadiqə Əliyeva hava-damci infeksiyalarının hər zaman təhlükeli olduğunu diqqətə çatdırıb:

"Əger bu xəstəlik qonşu ölkələrin hər hansı birində özünü göstərsə, o zaman bizdə olma ehtimalı elbəttə ki, yüksəlir. Ancaq hələ ki qonşu ölkələrin heç birində hənsə intensiv yoluxma ilə bağlı məlumat yoxdur. Bu viruslar hava-damci infeksiyasıdır və bu cür virusların yayılması sürəti hər zaman yuxarı olur. Xəsteliyi yüngül və ağır keçirmək üçün əvvəlcədən hənsə tədbirin görülməsi mümkün deyil. Hər bir insan xəsteliyi fərdi keçirir. Əsas olaraq qidalanmaya fikir verməklə və immuniteti artırmaqla ağırlaşmanın qarşısını almaq olar. Əlavə olaraq qeyd edim ki, bu cür viruslar payız-qış aylarında nisbətən daha çox yayılır".

Mövzu ilə bağlı infeksiyonist-hepatoloq Mərdan Əliyev "Yeni Müsavat" a dedi ki, "X" xəsteliyi hələ ki yaşılmayıb: "Amma olma ehtimalı var. Çində başlaması ehtimalı daha yüksəkdir. Çünkü Çində əhalinin sıxlığı yüksək seviyyədədir və təbiətə dənə səxmasdadırlar. Belə olan halda virusun oradan başlama ehtimalı dənə çoxdur. Nəcə ki bundan əvvəlki epidemiyalardan oradan başlayıb. Təbii ki, çinli epidemioloqların həyəcan təbili çalması normaldır. Ölkəmizdə bununla bağlı narahatlılığı əsas yoxdur. Yəni Azərbaycana gəlme ehtimalı hələ yoxdur".

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullu da mövzu ilə bağlı "Yeni Müsa-

Azərbaycanda yeni karantin rejimi - daha bir virus qapıda

Ekspertlərə görə yeni virus ölkəmizdə hələ yoxdur, amma...

vat" a fikirlərini açıqladı. O dedi ki, əslində "X" deyilən xəstəlik yoxdur: "Burada naməlum xəstelikdən səhəbet gedir. Ya identifikasiya olunmamış hələ, ya da hələ məlum olmayan infeksiyadan səhəbet gedir. Bu gün biz koronavirus pandemiyasından sonra gördük ki, istənilən bir infeksiya şiddet göstərərək qlobal pandemiaya çevrilə biler. Ona görə hər an hər şeyə hazır olmalıyıq. Onsuz da bu pandemiya xaric, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) insan sağlığının tehdid edən on amıldən biri kimi qarşıda bizi

gözləyən qrip pandemiyasını göstərir. Hələ o qarşısındır. Ona görə istənilən an sürprizlər ola bilər. Ona görə biz her şəxə hazır olmalıyıq. COVID-19 pandemiyası göstərdi ki, ÜST bu cür hadisələrin qarşısını almaq, onu koordinasiya etmək imkanlarına malik deyil. Pandemiya qısa müddət ərzində Yer kürsəsinə yayıldı. Bu baxımdan hər bir dövlət ilk olaraq özünü qoruyur. Biz də dövlət olaraq öz genefonduzumu qorunmayıq".

Qeyd edək ki, bundan əvvəl ÜST-nin Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreye-

sus bildirib ki, bəşəriyyət gec-tez yeni "X xəsteliyi" ilə üz-üzə qalacaq və buna ərtiq indidən hazırlanmaq lazımdır: "COVID-19 pandemiyasından aldiğımız agrılı-acılı dərsler unudulmaq riski qarşısındadır, gənclik dövredən qarşılıqlı digər əməkdaşlıqlarla işləmək" - deyə ÜST-nin başçısı izah edib.

Bununla bağlı Qebreyesus pandemiyalara hazırlıq barədə beynəlxalq sazişin işlənilib hazırlanması üzrə ÜST-də aparılan məsləhətlişmələrin gedisində yaranan fikir ayrılığını adlatmağa çağırıb.

□ **Afaq MİRƏYİQ, "Yeni Müsavat"**

Sürücü "Avtodetal" mağazasında aldadıldılığını deyir

Pulunu geri istəyəndə isə "get, kimə istəyirsən şikayət elə" cavabını eşidib

Azərbaycanda avtomobil təmiri xidmətləri göstərən ustalarla, ehətiyat hissələri satan mağazalarla bağlı kifayət qədər şikayətlər var. Masallı rayon sakini Eyvaz Aslanov da şikayətçi deyir ki, Babek prospektində yerləşən "Avtodetal" mağazasından "Mercedes Benz B 180 CDİ" markalı avtomobil üçün "AS-Part" firmasının istehsali olan "qranatı" alıb: "Saşa adlı usta "qranatı" deyisi, maşında az sonra yenidən səs emələ gəldi. Ona görə də yenidən ustaya getdim. Dedilər ki, "Avtodetal" mağazasından mənə satılan "qranat"lar keyfiyyətsizdir. Mən də mağazaya gedib keyfiyyətsiz mallarına sahib çıxmalarını, məndən aldıqları vəsaitləri geri qaytarılmalarını tələb etdim. Lakin "get, kimə istəyirsən şikayət elə" cavabını eşitdim".

Nəqliyyat eksperti El-məddin Muradlı "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, vətəndaşlar hüquq-mühafizə orqanlarına, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhsar Siyaseti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidmətinə

müraciət edə bilərlər: "Ustalar nadir hallarda uçotsuz fəaliyyət göstərir. Bir çox servislərdə vergi xidməti nəzərəti var, VÖEN açılır, böyük servislərdə emək müqavilələri imzalanır. Rəsmi qeydiyyata düşməmiş ustalar işi öyrənən köməkçi kimi təqdim olunur. İstənilən halda hər bir iş yerinin qeydiyyatı aparılır. Vətəndaş avtosalonun, ustanın işindən narazidirsə, on azı polisə şikayət edə bilər".

Qeyd edək ki, 2015-ci ilə Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi "Avtomobil nəqliyyatı vasitələrinə texniki xidmət" göstərən texniki-təmir stansiyaları və sahələri" sahə standartı təsdiq edilib. Standart

Ekspert sürücülərə təminatlı servis məntəqələrinə müraciət etməyi tövsiyə edir. Belə məntəqələrdə görülən işlərin siyahısı verilir ki, problem yarandığı təqdirdə sübut kimi təqdim etmək olar.

Azərbaycan ərazisində avtomobil nəqliyyatı vasitələri və onların hissələri ilə əlaqədar texniki xidmətə (texniki qulluğu və təmiri) dair ümumi tələbləri və texniki xidmət qaydalarını müəyyən edir.

Standart əsasən, nəqliyyat vasitələrinə xidmət zamanı eməyin mühafizəsi sahəsində qanunvericilik tələblərinə eməl olunmalıdır. Xidmət göstərən zaman "Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi haqqında" Qanunun tələbləri-

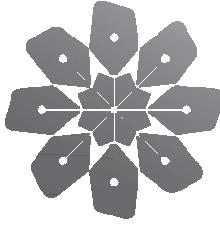
nə uyğun olaraq, tipi təsdiq olunan və kalibrəlmədən keçən ölçmə vasitələrindən istifadə olunmalıdır.

Nəqliyyat vasitələrinə texniki xidməti həyata keçirən personal müvafiq sahədə ixtisaslaşmaya malik olmalı və ixitisaslaşma telim və ya təhsil haqqında sənədlərlə təsdiq-lənmelidir. Həmçinin xidmət zamanı istifadə olunan komponentlər və texniki mayeler, aidiyəti texniki normativ hüquqi aktların və neqliyyat vasitələri istehsalçısının texniki sənədlərinin tələblərinə uyğun olmalıdır. Avtoservisdə müəyyən edilən qaydada tikilən, möhürünlənən və istehlakının tələbi ilə ona təqdim edilən rəyə və təkliflər kitabi olmalıdır.

Sifariş qəbul edilən, rəsmiləşdirilən otaqda sifarişlərin qeydiyyat jurnalı, göstərilən xidmətlər üçün təyin edilən qiymətlər, ehtiyat hissələrinin və materialların qiymətləri, həmçinin yaxşı görünən yerə stend üzərində avtoservis təşkilatının iş rejimi, göstərilən texniki xidmətlərin siyahısı, sifarişlərin yerinə yetirilmesi müddətləri və s. məlumatlar olmalıdır.

Standart əsasən, avtoservisin sifarişçi və ya onun nümayəndəsi ilə birbaşa ün-

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV, "Yeni Müsavat"**

İşgaldan azad olmuş ərazilərə "Böyük Qayıdış"

"Qarabağın necə dinamik şəkildə canlandıdığını artıq görürük". Qazaxistan Prezidenti Kasim-Jomart Tokayev martın 11-də Azərbaycana etdiyi dövlət səfərindən öncə "Azərbaycan" qəzetinə müsahibəsində deyib.

"Bu regionda böyük quruculuq işləri aparılır. Nəqliyyat, sosial və turizm infrastrukturunu aktiv şəkildə inkişaf edir, hava limanları, mehmanxanalar, yaşayış binaları, məktəblər tikilir. Təbii ki, biz bu fezili işlərdən kəndada qala bilməzdik. 2022-ci ilin avqust ayında Bakıya səfərində Qazaxistan xalqının Azərbaycana hədiyyəsi olaraq Füzuli şəhərində Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin tiki-ləcəyini elan etdim. Mənim bù dəfəki səfər programımda həmin Mərkəzin rəsmi açılışı nəzərdə tutulur. Şübhəsiz ki, bu müəssisə ölkələrimiz və xalqlarımızın dostluğunun, qardaşlığının, qarşılıqlı dəstəyinə daha bir simvoluna çevriləcək. Mən şirkətlərimizin Qarabağın dirçəldiləmisi prosesində iştirak etməkdə maraqlı olduğunu bir daha təsdiqləmək istərdim. Qazaxistan şirkətinə Füzuli şəhərində Mərkəzi Rayon Xəstəxanası binasının tikintisi layihəsinə təqdim etdiyinə görə Azərbaycan rəhbərliyinə minnətdərliyimi bildirirəm. Yaxın gelecekdə Qazaxistan şirkətlərinin iştirakı ilə daha çox oxşar layihələrin həyata keçiriləcəyi gözləyirik. Əminəm ki, birgə səyər neticesində Qarabağ yeni rəng çalarları ilə çıçəklənəcək və Azərbaycanın quruculuq siyasetinin nümunə-

sinə çevriləcək. Regionun infrastrukturunun bərpası tekce Azərbaycanın deyil, bütün Cənubi Qafqazın inkişafına töhfə verəcək".

Martin 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və qazaxıstanlı Kasim-Jomart Tokayev Füzuli şəhərində inşa olunan Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin açılış mərasimində iştirak ediblər.

Musavat.com xəbər verir ki, dövlət başçıları tədbirdə Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimləri, Füzuli şəhər sakinləri və Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzində təhsil alacaq uşaqlarla görüşüb.

Azərbaycan-Qazaxistan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işi qrupu üzvü Azər Badamov "Yeni Müsavat"ın bildirdi ki, 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olundan sonra regionda yeni bir reallıq yaranıb. Bu yeni reallıq sülh, əməkdaşlıq, yenidənqurma və bərpa işlərinin genişləndiriləmisi və keçmiş məcburi köçkünlerin öz doğma yurdularına qaytarılması üzərində qurulub. Azərbaycan dövləti öz maliyyə gücү hesabına işğaldan azad olunmuş ərazilərdə qısa bir zaman mindən çox keçmiş məcburi köçkün artıq qayıdır. 2026-ci ilin so-

naşı dost və qardaş hədiyyəsini də edib. Belə ki, yenidən qurulan Füzuli şəhərində Özbəkistanın maliyyəsi hesabına Mirze Uluqbay adına 1 nömrəli orta məktəb və Qazaxistanın maliyyəsi hesabına Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzi inşa edilərək keçmiş məcburi köçkünlərə hədiyyə olunub. Təbii ki, bu müəssisələr xalqlarımızın qardaşlıq simvoluna çevriləcəkdir. Qazaxistan prezidentinin Füzuliye səfər edərək orada yaradıcılıq Mərkəzinin açılışını etməsi böyük siyasi əhəmiyyət daşıyan tarixi hadisədir. O cümlədən işğaldan azad olunmuş ərazilərdə həyata keçirilən yenidənqurma və bərpa

Bes mindən çox keçmiş məcburi köçkün torpaqlarına qayıdır

Deputat: "Dost ölkələr bizim uğurlarımıza sevinən və bizimlə bir yerdə olanlardır"

icra edib. Ermanlıların 30 ilde tələn edərək mehv etdikləri yaşa-yış məntəqələrimiz yenidən qurulur, yol infrastrukturunu müasirşir, Beynəlxalq Hava limanları tikilir, yeni müəssisələr ərsəyə getirilir və keçmiş məcburi köçkünler öz doğma ata yurdlarına qayıdır. Dövlət başçımızın imzaladığı sərəncamlı sürətə icra olunan 2022-2026-ci illərdə Böyük Qayıdışa dair Dövlət Proqramına əsasən 5 yaşayış məntəqəsinə 5 mindən çox keçmiş məcburi köçkün artıq qayıdır. 2026-ci ilin so-

nuna isə, 100 yaşayış məntəqə-sine 140 min keçmiş məcburi köçkünün qaytarılması nəzərdə tutulub. Dövlət başçımız işğaldan azad olunmuş ərazilərdə həyata keçirilən yenidənqurma və bərpa işlərində dəst ölkələrin iştirak edə biləcəyini bildirib. Dəst ölkələr bizim uğurlarımızı sevinən və bizimlə bir yerdə olanlardır. Belə ölkələrdən biri də dəst və qardaş Qazaxıstandır. Qazaxistan prezidenti ölkəmizə səfər gəlməzdən əvvəl Azərbaycan qəzetinə verdiyi müsahibədə iş-

galdan azad olunmuş torpaqları- prosesində Qazaxistan şirkətləri də iştirak edir. Belə ki, Füzuli şəhərində Mərkəzi Rayon Xəstəxanasının binasını Qazaxistan şirkəti inşa edəcək. Gələcəkdə Qazaxistan şirkətlərinin digər la-yihələrdə də iştirakı mümkün ola-caq. Qazaxistan Azərbaycanın torpaqlarının işğaldan azad olunmasına və keçmiş məcburi köçkünlerin öz doğma yurdularına qayıtmasına sevinən dəst ölkədir. Bu baxımdan bizim dostluğumuz və əməkdaşlığı bizə yeni bir güc verir".

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyəsi əsasında nəşr olunur. Yazını hazırladı: Cavanşır ABBASLİ

Azərbaycan internetin bahalı olduğu ölkələr sırasında

Mobil operatorlar qiymət artırımı şəbəkə infrastrukturuna investisiya ilə əsaslandırırlar

Azərbaycanda mobil operatorlar internet qiymətlərini qaldırıb. "Azercell"in 500 MB aylıq internet paketinin qiyməti 3 manatdan 4 manata qalxıb. 30 GB internet paketi isə 25 manatdan 29 manata qaldırılıb. 1 GB internet paketi ləğv edilib, yeni 1,5 GB internet paketi yaradılıb və qiyməti 6 manat müəyyənəlsib. 10 manata olan 5 GB internet paketi ləğv edilib, əvəzində 12 manatlıq 6 GB internet paketi yaradılıb. 15 manata olan 10 GB internet paketi ləğv edilib, əvəzində 19 manatlıq 12 GB internet paketi yaradılıb. 30 manata olan 50 GB internet paketi də ləğv edilib, əvəzində 39 manatlıq 55 GB internet paketi yaradılıb.

"Bakcell" də qiymətlərinde dəyişikliklər edib. Məsələn, evvel aylıq 50 GB internet paketin qiyməti 30 manat idisə, hazırlıbu paket ləğv olunub və 56 GB internet 39 manata satılır.

Azərbaycan mobil internet qiymətlərinə görə əvvəl də nisbətən bahalı ölkələrin sırasındadır.

Britaniyanın "Cable.co.uk" marketing kompaniyası müəyyən edib ki, dünyada ən ucuz mobil internet İsraildir. Belə

ki, bu ölkədə 1 Gb trafik cəmi 0,02 dollardır. İsraildə əhalinin dördde üçü smartfon işlədir (bu, ABŞ-da olduğundan çoxdur), provayderlər isə 4G və 5G üzərindən ən çox məlumat yükləməyə imkan verirlər. 1Gb mobil internetin orta dəyəri üzrə tədqiqat 237 ölkənin ehətə rətə tədqiqat 237 ölkəni təqdim etdirir. 1Gb mobil internetin orta dəyəri üzrə tədqiqat 237 ölkənin ehətə rətə tədqiqat 237 ölkəni təqdim etdirir.

Bununla yanaşı, 1Gb mobil internetin ən bahalı qiymətləri üzrə beş ölkə sırasında Zimbabve (43,75 dollar), Folkland adaları (40,58 dollar), Müqəddəs Yelena adası (40,13 dollar), cənubi Sudan (23,70 dollar) və Tokelau (17,24 dollar) yer alıb.

Ənənəvi olaraq, Şimali Amerika ölkələrində mobil internetdən istifadə bahalıdır. Birləşmiş Ştatlarda 1Gb mobil

dollar), San-Marino (0,10 dollar) və Kamboca (0,12 dollar) daxil olub.

Bununla yanaşı, 1Gb mobil internetin ən bahalı qiymətləri üzrə beş ölkə sırasında Zimbabve (43,75 dollar), Folkland adaları (40,58 dollar), Müqəddəs Yelena adası (40,13 dollar), cənubi Sudan (23,70 dollar) və Tokelau (17,24 dollar) yer alıb.

Ənənəvi olaraq, Şimali Amerika ölkələrində mobil internetdən istifadə bahalıdır. Birləşmiş Ştatlarda 1Gb mobil

internetin orta qiyməti 6 dollar, Kanadada isə 5,37 dollardır. Azərbaycanda isə son bahalaşmadan önce 1 GB internetin qiyməti 2,9 dollar idi.

"Azercell" Telekom MMC-dən "Turan" a bildirilib ki, fevralın 20-dən əvvəlki internet paketləri daha əlverişli olan paketləri ilə əvəzlənilər: "Dəyişiklik tele-kommunikasiya sahəsindəki tələb, təklif və rəqabətin təsiri nəticəsində edilib. Xidmətlərdə olunan dəyişiklikləri qərimamağınız üçün "Bakcell" in rəsmi internet saytında yenilənən məlumatları izləməniz tövsiyə olunur".

Həmçinin N.Cəfərli mobil internetin qiymətlərinin artmasına keyfiyyətin artmasına təsiri olacağının düşünmür.

İT mütxəssisi Fərhad Mirməliyev mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" a açıqlamasında dedi ki, mobil operatorlar qiymət artımını şəbəkə infrastrukturuna investisiya ilə əsaslandırırlar. Yəni yeni texnologiyalar ortaya

cırıx, ərazilər əhatələnir, bunu-la bağlı vesait xərclərin və dərəkeyi 5G gəlməmiş, köhnə sürlə data qiymətləri artmağa başla-yıb. Araşdırında Görürük ki, qonşu Gürcüstəndə və yaxud Ermənistan 5G dərəkənənən, amma qiymətlərdə artıb. "Bakcell" MMC-dən da "Turan" a bildirilib ki, fevralın 20-dən əvvəlki internet paketləri daha əlverişli olan paketləri ilə əvəzlənilər: "Dəyişiklik tele-kommunikasiya sahəsindəki tələb, təklif və rəqabətin təsiri nəticəsində edilib. Xidmətlərdə olunan dəyişiklikləri qərimamağınız üçün "Bakcell" in rəsmi internet saytında yenilənən məlumatları izləməniz tövsiyə olunur".

İqtisadçı Natiq Cəfərlinin fikrincə, Azərbaycanda mobil internet sektorunda ciddi rəqabət yoxdur: "Biz başqa dövlətlərin təcrübəsinə baxanda görürük ki, qiymət məsələsində mobil operatorlara çox sərt nə-zarət var. Azərbaycanda bu, belə deyil".

Ekspert qeyd edib ki, ölkədə mobil operatorların internet qiymətlərinini artırması bazarda rəqabətin zəif olması ilə əsaslandırır: "Ola bilsin ki, mobil operatorlar öz aralarında ya şifahi, ya da yazılı şəkil-də səvdəleşmə edib, olıqopoliya yaradıblar, hansı ki, bu da haqsız rəqabət mühitine getirib çıxırb. O ki qaldı reyting siyahısında Azərbaycanın geriləməsinə, bu, sorğunun neçə nəferi əhatə etməsindən asılıdır. Məsələn, bir ölkədə bu barədə 5 nəfer arasında test aparılanda həmin 5 nəfer üzərindən nəticə çıxarırlar, eləcə də 10 min nəfer arasında sorğu aparılanda 10 min nəfərin reytinginə qoyulur. Bu baxımdan ölkədə internetin sürəti azalma-yıb, sadəcə, digər ölkələrdə sürət artımında sıçrayış olanda, avtomatik olaraq ölkəmiz sıralamalarda aşağıya düşmüş olur".

□ Xalida GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Bütün dünyada cəmiyyətin hər bir təbəqəsinin aktiv təmasda olduğu qiymətləndiricilər Azərbaycanda hələ de layiqli yerini tutu bilməyib. Halbuki bu gün avtomobili ilə qəza edən şəxsden tutmuş, həbs olunaraq əmlakı müsadirə edilən, əmlakını siğortaladan, özəlsidirən, ipoteka ilə əmlak alan, boşanın, vərəsəlik hüququ yaranan şəxslər qədər hər kəsin qiymətləndiricilərə "ishi" düşür. Böyük əksəriyyətimiz məhz bu zaman qiymətləndirici işi ilə tanış olurraq: bimiz razı, bimiz narazı qalmaqla.

2024-cü ildən ölkədə qiymətləndirmə sahəsində fealiyyətleri tənzimleyən yeni qanun qüvvəyə minib. Xatırladaq ki, Azərbaycanda "Qiymətləndirmə fealiyyəti haqqında" Qanun ilk dəfə 1998-ci ildə qəbul edilib. Ancaq ötən müddət ərzində bu sahədə bəzi boşluqlar yaranıb və yəni bir qanuna ehtiyac duyulub. Ötən il qəbul edilən və dekabrın 30-da Prezident İlham Əliyevin təsdiqlədiyi yeni qanuna əsasən, qiymətləndirmə fealiyyətinin daşınar əmlakın, daşınmaz əmlakın, o cümlədən torpaq sahələrinin, mədəni irs nümunələrinin, mədəni sərvətlərin, tarix, mədəniyyət və təbiət abidələrinin, müəssisələrin, qeyri-maddi əmlak nemətlərinin, debitor və kreditor borcların, material ehtiyatlarının və digər aktivlərin və öhdəliklərin, təbii sərvətlərin, dəymiş zərərin, əldən çıxmış mənfəətin, risklərin, xidmətlərin və s. qiymətləndirilməsi kimi istiqamətləri nəzərdə tutulub.

Qanun Azərbaycanda qiymətləndirmə fealiyyətinin Qiymətləndiricilər Palatası tərefindən tənzimlənməsini nəzərdə tutur. Sənədə əsasən, Qiymətləndiricilər Palatası qiymətləndiricilərin məcburi üzvlüyü əsasında yaradılan və fealiyyətini özünüdürəetmə prinsipi əsasında həyata keçirən qeyri-kommersiya hüquqi şəxsidir.

Qiymətləndiricilər Palatasının üzvü olmayan şəxslər Azərbaycan Respublikasının ərazisində qiymətləndirmə fealiyyəti ilə məşğul ola bilərlər.

Qiymətləndirmə fealiyyəti ilə məşğul olmaq istəyənlər imtahanдан keçəcəklər. Qanuna əsasən, qəsdən ağır və xüsusile ağır cinayət, habelə xarakterindən və ictimai təhlükəlilik dərəcəsində asılı olmayaraq korrupsiya cinayəti və qulluq mənafəyi eleyhine olan digər cinayət, həmçinin iqtisadi sahədə cinayət töretməyə görə məhkumluğu ödənilməmiş və ya götürüləməmiş, barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiq edilməsi haqqında qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarı olan şəxslər qiymətləndirici ola bilməzlər.

Qiymətləndiricilər Palatasında akkreditasiyadan keçən qeyri-rezident fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının ərazisində qiymətləndirmə fealiyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeyri-rezident fiziki şəxslərin akkreditasiyadan keçirilməsi qaydasını və həmin şəxslərə dair tələbləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən edir.

Qanuna görə, qiymətləndirmə fealiyyəti ilə məşğul olmaq üçün ixtisas imtahanları yazılı testdən ibaret olmaqla, qiymətləndirmə fealiyyətinin istiqamətləri üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən edir.

Qəsdən ağır və xüsusile ağır cinayət, habelə xarakterindən və ictimai təhlükəlilik dərəcəsində asılı olmayaraq korrupsiya cinayəti və qulluq mənafəyi eleyhine olan digər cinayət, həmçinin iqtisadi sahədə cinayət töretməyə görə məhkumluğu ödənilməmiş və ya götürüləməmiş və ya gotürül-

terəfindən təşkil edilir və keçiriləcək.

Ixtisas imtahanından keçməyen şəxslərin qiymətləndirdirmə fealiyyəti ilə məşğul olmaq üçün keçirilən imtahanlarda tekrar iştirak etmək hüququ vardır.

Ixtisas imtahanlarının təşkili və keçirilməsi, qiymətləndiricinin ixtisas şəhadətnaməsinin forması və verilməsi qaydaları müvafiq icra haki-

hansı biri tətbiq olunmadan qiymətləndiriciye yazılı və ya şifahi qaydada xəberdarlıq edilə bilər.

Qiymətləndirici haqqında intizam tənbehi intizam pozuntusunun aşkar edildiyi gündən 6 (altı) ay, törədildiyi gündən isə 1 (bir) il müddətində tətbiq edilir.

Bərəsində qiymətləndirmə fealiyyəti ilə məşğul olmaq hüququnun dayandırıl-

uşaqlar, baba-nənə və nəvələr, doğma və ögey (ümmüati və anası olan) qardaş və bacılar), kreditoru (borclusu) və ya siğortalısı olduqda, habelə qiymətləndirici təşkilat sifarişçinin kreditoru (borclusu), siğortalısı olduqda və ya sifarişçi qiymətləndirici təşkilatı Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəllə ilə müəyyən edilən aidiyyəti olan şəxs olduqda tərəflər arasında qiy-

həmçinin əsas banklar əməkdaşlıq üçün bizim cəmiyyətin üzvlüyünü əsas tələb kimi müəyyənləşdiriblər. Yəni əsas peşə birləyi kimi AQC-ni tanıyalırlar. Bizim əlimizdə qiymətləndirici peşəsinə layiq olmayan fealiyyətlərə görə kimlərə cəzalandırmaq, inzibati tənbəh yolu ilə çəkindirmək kimi səlahiyyətlərimiz olmayıb. Buna görə də daim dövlət qurumlarına

Qiymətləndiricilər Palatası nəyi qiymətləndirəcək?

Vüqar Oruc: "İnanıraq ki, qanun tam obyektiv, sektora xeyir gətirəcək formada icra ediləcək"

mətləndirmə haqqında müqavilə bağlanı bilməz.

Qiymətləndiricinin qiymətləndirmə obyekti dair qiymətləndirmə haqqında müqavilədən kənar öhdəlikləri və ya qiymətləndirmənin nəticələrinə görə maddi marağının, habelə qiymətləndirmə obyekti dair əmlak mənafeyi olduqda onun qiymətləndirməni aparmasına yol verilmir.

Nazirlər Kabinetini bir neçə

gün əvvəl Qiymətləndiricilər Palatasını təsis etmək hüququ olan şəxslərin müəyyən edilməsi, təsis yığıncağının hazırlanmasının və keçirilməsinin təmin edilmesi məqsədilə təşkilat komitəsinin yaradılması haqqında qərar qəbul edib.

Qərara əsasən, komitəyə iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Ələkbərov, İqtisadiyyat Nazirliyinin İnsan resursları şöbəsinin müdürü Sevinc İsmayılova, İqtisadiyyat Nazirliyinin Hüquq şöbəsi müdürü müavini - hüquqi aktların hazırlanması və ekspertizası sektorunun müdürü Nurənə Abbasova, Maliyyə Nazirliyinin Uçot siyaseti şöbəsi müdürünin müavini Ramiz Qarayev, Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzəreti Xidmətinin baş məsləhətçi-hüquqşunası Vüsal Abbasov daxil edilib.

Qiymətləndirici intizam tənbehi tədbirinin tətbiq ediləsi barədə qərardan məhkəməyə şikayət vərə bilər.

Qanuna əsasən, Qiymətləndiricilər Palatasının Rəyasət Heyətinin sədri iki dəfədən artıq seçilə biləməyəcək. Sənədə görə, dövlət və bələdiyyə əmlakı özgənkileyəşdirildikdə əmlakın məcburi qiymətləndirilməsi həyata keçiriləcək. Məcburi qiymətləndirmə 2027-ci il iyulun 1-dən 3 (üç) ildən az olmayan müddədə Qiymətləndiricilər Palatasının üzvü olan və ya Qiymətləndiricilər Palatasında akkreditasiyadan keçən qiymətləndirici tərefindən aparla biləcək.

Qiymətləndirici tərefindən qiymətləndirmə fealiyyəti haqqında Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin etik davranış qaydalarının tələbləri pozulduqda İntizam Komissiyasının reyi əsasında Qiymətləndiricilər Palatasının Rəyasət Heyəti qiymətləndiriciliyə töhmət; 3 (üç) aydan 1 (bir) il müddətinədək qiymətləndirmə fealiyyəti ilə məşğul olmaq hüququnun dayandırılması kimi intizam tədbiri tətbiq edə bilər. Bu qanunda göstərilmiş intizam tənbehi tədbirlərindən hər

ması haqqında qərar qəbul edilmiş qiymətləndirici həmin müddədə Qiymətləndiricilər Palatasının Rəyasət Heyətinə və Qiymətləndiricilər İntizam Komissiyasına üzv seçilə bilər.

Qiymətləndirici intizam tənbehi tədbirinin tətbiq ediləsi barədə qərardan məhkəməyə şikayət vərə bilər.

Qanuna əsasən, Qiymətləndiricilər Palatasının Rəyasət Heyətinin sədri iki dəfədən artıq seçilə biləməyəcək. Sənədə görə, dövlət və bələdiyyə əmlakı özgənkileyəşdirildikdə əmlakın məcburi qiymətləndirilməsi həyata keçiriləcək. Məcburi qiymətləndirmə 2027-ci il iyulun 1-dən 3 (üç) ildən az olmayan müddədə Qiymətləndiricilər Palatasının üzvü olan və ya Qiymətləndiricilər Palatasında akkreditasiyadan keçən qiymətləndirici tərefindən aparla biləcək.

Qanunda qiymətləndirmənin aparılmasına tətbiq ediləcək mehdudiyyətlər də yer alıb. Belə ki, qiymətləndirici sifarişçinin yaxın qohumu (ər, arvad, valideynlər və

müraciət etmişik, Mərkəzi Bank və digər qurumlarda görüşlər keçirmişik. Nəhayət, şüklər olsun ki, ötən il qiymətləndirmə qanunvericiliyi yeniləndi, biz bu prosesdə də iştirak etdik, Milli Məclisin komitə iclasındaki müzakirələrə olduq. Yeni qanuna əsasən, 6 ay müddətində Qiymətləndiricilər Palatası formalasdırılmalıdır, təşkilat komitəsi de yaradılıb. Düşünrəm ki, inqiyadək qiymətləndirmə sahəsi ile bağlı əsaslı proseslərdə olduğu kimi, palatanın formalasdırılmasında da AQC ilə əməkdaşlıq ediləcək və biz bu prosesdə öz töhfəmizi verəcəyik. Çünkü qiymətləndirmə fealiyyəti ilə məşğul demək olar ki, bütün sağlam, şəffaf təşkilatlar cəmiyyətimizdə birleşib".

Cəmiyyət rəhbəri bildirir ki, yeni qanun müasir tələblərə cavab verir və onun keyfiyyətli icrası Azərbaycanda qiymətləndirmə sahəsində böyük inkişafa səbəb olacaq: "İnanıraq ki, qanun tam obyektiv, sektora xeyir gətirəcək formada icra ediləcək".

Dövlət İmtahan Merkezi tərefindən bizimle temasa keçilib, ilk növbədə İmtahan üçün sual bankı yaradılmalıdır. AQC-nin belə İmtahanları keçirilməsi sahəsində çoxiliklilik təcrübəsi, peşəkar mütəxəssisləri var. Yəni bu sahədə elizmizdən gələn edəcəyik ki, proses peşəkarların qiymətləndirmə sahəsində tənzimləyici vəzifəsi ni icra edib: "Lakin biz ictiyəti peşə birliyi olduğumuzda göre elimizdə inzibati riçaqlar olmayıb. Biz bununla bağlı daim dövlət orqanlarına müraciət etmişik. Bir sıra dövlət qurumları - İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu, Miqrasiya Xidməti də daxil olmaqla,

ÜSAVAT

Son səhifə

N 47 (8420) 13 mart 2024

Pessimistlər optimistlərdən daha uğurlu olur

Həyata optimist baxışın vaxt problemlərindən gəlməyən zamanında reaksiya verməyə imkan vermir. Pessimizm və problemlərdən şikayət etmək verdiyi insanın həyat keyfiyyətinin pişəşdiro bilər, eyni zamanda onları daha məlumatlı qərarlar qəbul etməyə stimulasiyalıdır.

Bunu elmi araşdırmalann nəticələri sübut edir. "European Journal of Work and Organizational Psychology" jurnalında dərc olunan araşdırma göstərib ki, insan problemlərdən və cətinliklərdən nə qədər çox şikayət edirse, psixoloji cəhətdən özünü bir o qədər pis hiss edir.

Bununa bəzək, pessimistin hərəkətlərinin effektivliyini qiymətləndirək, qəraz və qiciqlənmə fayda getirə bilər. Dərc edilən bir araşdırma, qiciqlənmənin analitik işləməni yaxşılaşdırıldıqını və daha yaxşı qərəb etməsinə səbəb olduğunu göstərib. Qəzəbli və hadələyici ("Bunu et-sən, man ayrılaçağım") davranışlı aparan şəxslər istenilən nəticəni əldə etməkdə daha təsirli olurlar.

2013-cü ildə aparılan bir araşdırma, evlilikləri ilə bağlı xususlu nikbin olmayan insanların münasibətlərində problem və cətinliklərinin ödəsindən daha yaxşı geldiyini və buna görə də sabit bir evlilikdən hezz alma ehtimalının daha yüksək olduğunu göstərib.

Optimist işlərlə daha çox qazanmağa məylli olsalar da öz-özüne işləyen pessimistlər optimistlərdən daha çox qazanırlar (və uğursuzluq ehtimalı daha azdır). Səbəbin en azı bir hissesi nikbinin çox vaxt təngidə təhlili düşməni olmasıdır.

Alımlar izah edirlər ki, siz eşbileşdiyiniz zaman amig-dala alovlanır, ürek döytüsünü sürətləndirən və bedənizi adrenalində dolduran kimyəvi sığnalları işə salır. Motivasiyanız, qətiyyətiniz artırıv - bu kritik hissədir - kənarda düşünmək ehtimalınız daha çoxdur.

Çində övladlarına ev tapşırıqlarında kömək edən valideynlərin acı aqibəti

Cinda məktəblilərə ev tapşırıqlarını yerine yetirməkə yardımçı olan valideynlər arasında infarkt halları gedikcə daha da artır. İki uşaq anası olan 40 yaşlı Dun soyadlı qadın uşaqlarına riyaziyyatdan ev tapşırıqlarını yerine yetirməyə kömək edib. Tezliklə o keşkin başağrısı, ardınca ürək bulanma hissi ilə xəstəxanaya düşüb.

Hərəkəflə müayinədən və ev tapşırıqlarına köməklək sonra Duna kiçik insult diaqno-yalnız vəziyyəti daha da pişəş-zəyənənə yaradı. Həkimlər hesab edir. Mütəxəssisler qeyd edib-edirlər ki, buna uzun müddət lər ki, son vaxtlar belə hallar davam edən stress səbəb olub. Çində daha çox baş verir.

"Telegram"ın qiyməti malum oldu

Səhmlərinin bazara çıxarılması (IPO) ərəfəsində potensial investorlar "Telegram" messengerini 30 milyard dollardan çox qiymətləndiriblər. Bu barədə mesencerin həmtəsisçisi Pavel Durov "Financial" nəşrinə müsahibəsində bildirib. Lakin o, səhmlərin ilkin kütləvi təklifi-nin nə vaxt və hansı saytlarda planlaşdırıldığını dəqiq açıqlamayıb. Durovun sözlərinə görə, mesencerin 30 milyard dollar dəyerində qiymətləndirilməsində digərləri ilə yanaşı, qlobal texnologiya fondları da iştirak ediblər.

O əlavə edib ki, qarşidan gələn IPO zamanı şirkət səhmlərin bir hissəsini sadıq istifadəçilərinə satmağı nəzərdən keçirəcək.

Məsələn, ötən həftə xəstəxanaya oğluna riyaziyyat fənnindən kömək edən 37 yaşlı çinli qadın gəlib. O, övladı məsələni həll edə bilmədiyi üçün o qədər əsəbilib ki, ürək tutması ilə klinikaya düşüb.

Səhiyyə mütəxəssisləri qadınların bu tip sağlamlıq problemlərinə daha çox meyli olduqlarını bildirirlər. Çünkü xanımlar rəsmi iş, ev işləri və uşaqların akademik göstəriciləri səbəbindən daimi stress və narahatlıq içindərlər.

Somalidə iki milyona yaxın uşaq acdır

"Somalido" təxminən 1,7 milyon uşaq qida çatışmazlığı ilə üzəsir, böyük-lorin isə təxminən 40%-nin tacili yardımə ehtiyacı var".

Bu barədə BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) direktor mühəvini Bet Bekdol ölkəyə səfərindən sonra bildirib.

"Somalidə her beş nəfərdən ikisinin tacili tibbi yardımə ehtiyacı var. 1,7 milyon uşaq isə qida çatışmazlığından eziyyət çəkir", - deyə o açıqlamasında söyləyib.

Qeyd edək ki, Somali 2023-cü ilin noyabrında güclü daşqınlarla üzüldü. BMT-nin məlumatına görə, təbii fəlakət 1,6 milyondan çox insana zərər vermiş ola bilər. Yüz minlərlə insan evlərini tərk etmek məcburiyyətində qalıb. 1,5 milyon hektara yaxın kənd təsərrüfatı sahəsi məhv olub. Ən qorxulu vəziyyət ölkənin cənubundakı Djuba-ba çayı vadisində yaranıb. Vəziyyət ona görə mürəkkəbdir ki, zərərəkmiş era-zilərin bəziləri hökumət tərəfindən deyil, "Əl-Qaida" ilə əlaqalı "Əl-Şəbab" radical qruplaşmasının nəzərindədir.

Bunları bilirsinizmi?

- * Bir ildə dənizlərdən tutulan balıqların çəkisinin üç qatı dənizlərə atılır.
- * Tibetdə çay fincanını iellə tutmamaq hörmətsizlidir.
- * Lobsterlərin mavi qanı var.
- * Dünyanın ən böyük yumurta köpəkbalığı.
- * Köstəbek bir gecədə 90 metrik tunel qaza bilir.
- * Bir ilbizin dişlərinin sayı 25 minə çatır.
- * İlbizlər yemək yemədən üç il yatar.
- * Zürafələrin səs telləri yoxdur.
- * Qütb ayıları solaxaydır.
- * Filler tullana bilməyən yegane məməlilərdir.
- * Kenqurular geriye doğru yeriye bilməzlər.
- * Pişiklərin beynində 32 əzələ var.
- * Kəpənəklər ayaqları ilə dad bilirlər.

Duşdan sonra qulaqlarınız tixanırsa, bunları bilməlisiniz

Düşdan sonra qulaqlarınız tixanmağa başlayanda xoşagolmaz və hətta bir az narahatedici hiss verə bilər. Ancaq panikaya ehtiyac yoxdur, çünkü bu hiss adətən qulaqlarda baş verən təbii proseslərlə əlaqələndirilir.

Düşdan sonra qulaqların tixanmasının səbəbi qulaq kirinin həcmi artmasıdır. Düş zamanı su mumu yumşaldır, onu daha mobil edir və həcmi artırır. Bu mum qalınlaşdırıq qulaqlarda dolğunluq hissi yarada bilər. Qulaqlarda bu dolğunluq hissi etrafda təzyiqin ani dəyişməsi nəticəsində də yarana bilər. Məsələn, təyyarə qalxarkən və ya enerxen, su altında dəliş zamanı. Bundan əlavə, burun axıntsı və ya selikli qışınan şisməsi "Eustachian" borusunun tixanması səbəbindən qulaq tixanmasına səbəb olur.

Düşdan sonra qulaqlarda dolğunluq hissini aradan qaldırmak üçün xüsusi tədbirlər görməyə ehtiyac yoxdur. Çünkü bu vəziyyət adətən öz-özüne gedir. Bununla belə, qulaqlarınıza qulluq etmək üçün bəzi gigiyena qaydalarına emal etməlisiniz.

Birinci, qulaqlarınızı pambıq çubuqlarla təmizləməmelisiniz, çünkü bu, qulaq kanalınıza və qulaq perdesinə zərər verə bilər. Bunu əvəzinə, qulaq kanallarını yumşaq bir şəkildə təmizləyən xüsusi qulaq qulluq məhsulları istifadə edə bilərsiniz.

Qulaq kiri çox güclü olarsa və ya qulaqla bağlı digər problemlər yaranırsa, otorinolaringoloqdan kömək istəmək vacibdir. Həkim qulaqlarınızı peşəkar şəkildə təmizləyəcək.

Qulaqlarda tixanma hissi uzun müddət keçmirsə, ağrı və ya qışınma görünürsə, dərhal həkimə müraciət etməlisiniz. Bu, iltihablı bir prosesin və ya digər ciddi qulaq sağlamlığı problemlərinin mövcudluğunu göstərə bilər.

Bələliklə, düşdan sonra qulaqların tikanması ümumiyyətlə bədənin təbii prosesləri ilə əlaqəli müvəqqəti və zərərsiz bir haldır. Gigiyena qaydalarına riayət etmək və həkimlə vaxtında məsləhətəşəməz qulaq sağlamlığını qorumağa, mümkün fəsalələrin qarşısını almağa kömək edəcəkdir.

Qarqaranın təhlükəsi ilə bağlı xəbərdarlıq

Endokrinoloq Yekaterina Yanq qarqaranın təhlükələrini açıqlayıb. Mütəxəssis fikrincə, qarqara üçün nəzərdə tutulan məhsulların tərkibində spirt olduğunu üzün xeyirdən çox zərər verə bilər. Onun sözlerinə görə, bu cür məhsullar həm de ağızdakı faydalı bakteriyaları, o cümlədən metabolik proseslərde iştirak edən və qan şəkərinin səviyyəsini tənzimləyən bakteriyaları da məhv edə bilər. "Geləcəkda bu, piyənləmə və diabetin səbəblərindən birinə çevrilə bilər. Ümumiyyətlə, sağlam insanda yuxudan sonra səhər belə ağız qoxusu olmamalıdır.

Yatmadzan iki saat əvvəl yemək yemək və axşam yeməyini yüngüləşdirmək, pəhrizdiklə sadə karbohidratları mürekkeb olanlarla əvəz etmək, yeməyi turşulaşdırmaq və mədə şiresinin turşuluğunu tənzimləmek lazımdır".

Şəhifəni hazırladı: SELCAN

Baş redaktor:
Nazim SABIROĞLU

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Son dakika" MMC-nin mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır. Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci mahalla ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Lisenziya N: B 114
SAYI: 1.500